

Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan Oude- IJsselstreek *deelgebied Kernen*

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1. Aanleiding Nota van Uitgangspunten.....	3
1.2. Categorie 1: wijzigingen zonder rechtsgevolg.....	5
1.3. Categorie 2: wijzigingen vanwege gemeentelijk beleid of instructieregels.....	5
1.4. Categorie 3: wijzigingen vanwege de omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk.....	6
1.5. Categorie 4: wijzigingen vanwege gemeentelijke afwegingsruimte op het gebied van milieu.....	7
2. Gemeentelijk beleid en instructieregels.....	8
2.1 Gemeentelijk beleid.....	8
2.2 Instructieregels provincie.....	19
2.3 Instructieregels rijk.....	21
3. Omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk.....	23
3.1. Bouwregels uit bestemmingsplannen.....	23
3.2. Welstandsnota.....	23
3.3. Omgevingsplan.....	23
4. Afwegingsruimte milieuregels.....	26
4.1. Geluid.....	28
4.2. Trillingen.....	33
4.3. Geur.....	34
4.4. Bodem.....	40
4.5. Externe veiligheid.....	41
4.6. Luchtkwaliteit.....	45
4.7. Lozingen.....	45
5. Bijlagen.....	45
5.1. Samenvatting consultatie ketenpartners.....	46

1. Inleiding

1.1. Aanleiding Nota van Uitgangspunten

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft de gemeente Oude IJsselstreek van rechtswege een tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan bestaat uit twee bestanddelen, namelijk:

1. Alle geldende ruimtelijke plannen (vooral bestemmingsplannen);
2. De bruidsschat (voormalige rijksregels).

Transitieperiode: verhuizing

De Omgevingswet geeft gemeenten de gelegenheid om gedurende de transitieperiode (tot 1 januari 2032) de bestanddelen van het tijdelijke omgevingsplan te verhuizen naar het permanente omgevingsplan. Naast de genoemde bestanddelen die samen het tijdelijke omgevingsplan vormen, moeten ook de gemeentelijke verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving gedurende de transitieperiode verhuizen naar het permanente omgevingsplan.

In 2023 heeft de gemeenteraad kennis genomen van het plan van aanpak voor de transitieperiode. Dit plan van aanpak beschrijft hoe de gemeente Oude IJsselstreek voor het einde van de transitieperiode een permanent omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente heeft.

Aanpak verhuizing

Prioriteit: gebiedsgerichte verhuizing van bestemmingsplannen en planologisch relevante onderdelen bruidsschat

In het plan van aanpak is bepaald dat we prioriteit toekennen aan het verhuizen van de bestemmingsplannen en de planologisch relevante onderdelen van de bruidsschat (regels die zien op bouwen, milieunormering op het gebied van geluid, geur, trillingen, externe veiligheid, bodem, luchtkwaliteit, lozingen). Ook is bepaald dat de bestemmingsplannen gebiedsgericht verhuizen in drie tranches. Tranche 1 betreft deelgebied kernen. In juli 2024 heeft u kennis genomen van de startnotitie omtrent tranche 1, oftewel deelgebied kernen.

Beleidsneutraal

In het plan van aanpak voor de transitieperiode is verder vastgelegd dat we de verhuizing beleidsneutraal oppakken. Beleidsneutraal wil zeggen dat het opstellen van het permanente omgevingsplan niet wordt aangegrepen om zaken op een andere manier te reguleren, maar dat er aansluiting wordt gezocht bij het geldende beleid en de geldende regelgeving.

Hierbij is van belang om op te merken dat een omgevingsplan een dynamisch plan is dat geen planperiode kent van 10 jaar, zoals dat voorheen bij bestemmingsplannen wel het geval was. Mocht het beleid na vaststelling van het eerste (permanente) omgevingsplan wijzigen, dan kan dit daarna in het omgevingsplan worden verwerkt via een partiële herziening.

Thematische verhuizing van verordeningen en niet-planologisch relevante onderdelen van de bruidsschat

Bij gemeentelijke verordeningen is geen sprake van urgentie anders dan dat deze op 1 januari 2032 in het permanente omgevingsplan moeten staan. Gemeentelijke verordeningen worden daarom thematisch (per verordening) omgezet naar het permanente omgevingsplan. In het plan van aanpak is bepaald om de regels in de gemeentelijke verordeningen op een natuurlijk moment¹ om te zetten naar het permanente omgevingsplan.

De niet-planologisch relevante regels van de Bruidsschat laten we voorlopig even in de bruidsschat staan en verhuizen we op een nader te bepalen moment (bij voorkeur aan de hand van een uniform regionaal voorstel) projectmatig naar het permanente omgevingsplan.

Geen nieuwe ontwikkelingen

Aangezien de hierboven beschreven verhuizing al complex genoeg is en tijd vergt, nemen we bij de verhuizing geen nieuwe ontwikkelingen mee. Deze nieuwe ontwikkelingen volgen hun eigen ruimtelijke procedure en worden pas, indien ze juridisch onherroepelijk zijn, verwerkt in het omgevingsplan.

Consultaties

De concept nota van uitgangspunten is voorgelegd aan betrokken partijen en ketenpartners. De consultatiereacties zijn weergegeven en voorzien van een reactie in het consultatieverslag dat als bijlage bij deze Nota van Uitgangspunten is opgenomen.

Inventarisatiefase

Om tot een omgevingsplan voor alle kernen in de gemeente Oude IJsselstreek te komen, is een inventarisatie de eerste stap geweest. Het doel van deze inventarisatie is geweest om scherp te krijgen wat de kaders voor het omgevingsplan zijn (zowel wettelijk als beleidsmatig op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau (beleidsinventarisatie) en in hoeverre de feitelijke situatie overeenkomt met de juridische situatie in bestemmingsplannen (veldinventarisatie).

Een heel belangrijk (en intensief) onderdeel van de inventarisatie betreft het 'op orde brengen' van de uitgangssituatie. Dit houdt in dat de plankaarten van bestemmingsplannen gedigitaliseerd moeten worden en de regels geüniformeerd.

Nota van Uitgangspunten

De inventarisatie is de opstap naar het opstellen van een Nota van Uitgangspunten. In deze Nota van Uitgangspunten wordt bepaald op welke wijze hetgeen geïnventariseerd is doorwerkt naar de regels van het omgevingsplan. Zoals eerder opgemerkt, is de insteek van deze verhuizing een 'beleidsneutrale verhuizing'.

---

¹ Een natuurlijk moment is een moment waarop het beleid en de bijbehorende regels worden geactualiseerd vanwege bijvoorbeeld nieuwe beleidsinzichten.

Door de wijziging in de wet- en regelgeving is het niet mogelijk en wellicht soms niet wenselijk om de bestaande regels één op één te verhuizen. Ten opzichte van de nu geldende regels zal het omgevingsplan daarom wijzigingen bevatten. In deze Nota van Uitgangspunten wordt inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen dit zijn.

Er zijn vier categorieën wijzigingen te onderscheiden:

1. Wijzigingen zonder rechtsgevolg;
2. Wijzigingen vanwege gemeentelijk beleid of instructieregels;
3. Wijzigingen vanwege de omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk;
4. Wijzigingen vanwege afwegingsruimte op het gebied van milieu.

1.2. Categorie 1: wijzigingen zonder rechtsgevolg

Dit is veruit de grootste categorie. Aangezien het instrument omgevingsplan een ander instrument is dan het bestemmingsplan (zowel juridisch als technisch) worden de regels in het omgevingsplan op een andere wijze gegroepeerd en geformuleerd. Dit betekent dat het niet mogelijk is om de regels uit de bestemmingsplannen één op één over te nemen. Deze wijzigingen hebben echter geen rechtsgevolg voor de inwoners en bedrijven, zodat ze bestuurlijk ook weinig relevant zijn. Daarnaast is het vanwege het aantal wijzigingen in deze categorie ook niet mogelijk om hiervan een overzicht te geven. Deze categorie wijzigingen komt in deze Nota van Uitgangspunten dan ook niet terug.

Enkele voorbeelden:

- De Omgevingswet kent geen bestemmingen. Dit worden in het omgevingsplan functies.
- De Omgevingswet kent geen binnenplanse afwijkingen en wijzigingsbevoegdheden meer. Dit worden omgevingsplanactiviteiten.
- In het omgevingsplan moeten regels over diverse milieuaspecten worden opgenomen. Deze regels werden voorheen door het rijk geregeld dus kwamen ze niet voor in bestemmingsplannen.
- De vergunningplicht voor het bouwen stond voorheen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Deze plicht moet nu worden geregeld in het omgevingsplan.
- De Omgevingswet kent maar één omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente. Dit betekent dat de verschillende bestemmingsplannen die nu gelden geüniformeerd worden tot één plan.

1.3. Categorie 2: wijzigingen vanwege gemeentelijk beleid of instructieregels

In de inventarisatiefase die aan deze Nota van Uitgangspunten vooraf is gegaan, is een inventarisatie van het gemeentelijk beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving gedaan. Daarnaast zijn de instructieregels die de provincie (in de provinciale omgevingsverordening) en het Rijk (in het Besluit kwaliteit leefomgeving) voor het opstellen van een omgevingsplan hebben gesteld, in beeld gebracht. De instructieregels van het Rijk op het gebied van milieu worden separaat in hoofdstuk 4 besproken.

In deze Nota van Uitgangspunten zal per relevant gemeentelijk beleidsstuk en relevante instructieregel worden aangegeven of er aanleiding is om de regels uit de geldende bestemmingsplannen te wijzigen.

1.4. Categorie 3: wijzigingen vanwege de omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk

Waar er nu één omgevingsvergunning voor het bouwen nodig is voor het bouwen van een bouwwerk kunnen er na inwerkingtreding van de Omgevingswet twee omgevingsvergunningen nodig zijn. Dit komt omdat de rijkswetgever niet meer verantwoordelijk wil zijn voor de omgevingsvergunning voor het bouwen in zijn geheel, maar alleen voor de technische (constructieve veiligheid en brandveiligheid) kant van het bouwen. De ruimtelijke kant van deze vergunning (welstand en toets aan het bestemmingsplan) vindt de rijkswetgever een verantwoordelijkheid van de gemeente.

De Omgevingswet brengt daarom een knip aan in de omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk. Waar de omgevingsvergunning nu ziet op één activiteit, namelijk het bouwen van een bouwwerk, wordt deze onder de Omgevingswet opgeknipt in een omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit (geregeld door het rijk) en de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk (te regelen door de gemeente). Beide omgevingsvergunningen worden verleend door het college van B&W als bevoegd gezag.

Een voorbeeld:

Voor 1-1-2024

Omgevingsvergunning bouwen dakkapel aan voorkant.

De rijkswetgever had voor 1-1-2024 in de wet geregeld dat een dakkapel aan de voorkant van een woning 'vergunningplichtig' is.

Na 1-1-2024

Technische omgevingsvergunning bouwen dakkapel aan voorkant

Onder de Omgevingswet heeft de rijkswetgever aangegeven dat er technisch geen redenen zijn om een dakkapel (waar deze ook geplaatst wordt) vergunningplichtig te laten zijn. Een dakkapel aan de voorkant van een woning is voor de (technische) bouwactiviteit dan ook vergunningvrij.

Na 1-1-2024

Ruimtelijke vergunning bouwen dakkapel aan voorkant

De gemeente moet in haar omgevingsplan bepalen of de dakkapel aan de voorkant van een woning ook in ruimtelijk opzicht vergunningvrij is.

Deze nota van uitgangspunten gaat verder alleen over de omgevingsplanactiviteit.

De argumenten voor de gemeenteraad om te bepalen of bouwwerken voor de activiteit 'omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk' vergunningplichtig moeten zijn of vergunningvrij kunnen zijn, zijn:

1. Kunnen er in het omgevingsplan concrete regels worden opgenomen voor het toelaten van een bouwwerk? *Bijvoorbeeld: een woning is alleen toegestaan in een bouwvlak of de bouwhoogte van een woning mag niet meer bedragen dan 12 meter.*
en
2. Is een toets aan het welstandsbeleid noodzakelijk?

Als vraag 1 met ja wordt beantwoord en vraag 2 met nee, dan is het mogelijk om het bouwen van een bouwwerk voor de activiteit 'omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk' vergunningvrij te maken.

In deze Nota van Uitgangspunten zal per categorie bouwwerken: 1) gebouwen, 2) bijbehorende bouwwerken en 3) bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden aangegeven hoe er met de omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk wordt omgegaan in het omgevingsplan.

1.5. Categorie 4: wijzigingen vanwege gemeentelijke afwegingsruimte op het gebied van milieu

Een belangrijk bestanddeel van het permanente omgevingsplan is de bruidsschat. Dit zijn regels waarvan de wetgever heeft gezegd dat deze niet meer op rijksniveau worden geregeld, maar dat iedere gemeente die moet opnemen in haar omgevingsplan. Het grootste deel van deze regels zijn milieuregels op het gebied van geluid, geur, trillingen, externe veiligheid, bodem, luchtkwaliteit en lozingen.

De wetgever heeft in het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels aan gemeenten gegeven met daarin een open norm, namelijk zorg voor een *aanvaardbare situatie* in het omgevingsplan en een standaardregeling wanneer er in ieder geval sprake is van een aanvaardbare situatie. Verder bevatten de instructieregels voor gemeenten afwegingsruimte om af te wijken van de standaardregeling om op een andere manier invulling te geven aan de open norm.

In deze Nota van Uitgangspunten zal er per milieuaspect: geluid, geur, trillingen, externe veiligheid, bodem, luchtkwaliteit en lozingen worden aangegeven hoe de regels van de bruidsschat en de instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden vertaald in het omgevingsplan.

2. Gemeentelijk beleid en instructieregels

In dit hoofdstuk worden aan de hand van twee vragen achtereenvolgens het relevante gemeentelijk beleid, de relevante instructieregels van de provincie en de instructieregels van het Rijk behandeld. Deze twee vragen zijn:

1. Waar gaat het over?
2. Leidt het nieuwe beleid tot een aanpassing van de regels en zo ja, hoe?

2.1 Gemeentelijk beleid

In deze paragraaf wordt een overzicht gepresenteerd van het geldende beleid binnen de gemeente op het gebied van de fysieke leefomgeving voor zover dat relevant is voor het deelgebied Kernen. Beleid dat enkel ziet op uitvoering of te verstrekken subsidies zijn niet meegenomen in het overzicht. Verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving worden, zoals hiervoor onder 1.1 reeds is opgemerkt, niet meegenomen bij het omgevingsplan voor het deelgebied Kernen.

In het omgevingsplan zijn geen (grootschalige) nieuwe ontwikkelingen voorzien. Het omgevingsplan bevat met name een beheersregeling voor (in dit geval) de kernen. Dit betekent dat visies of beleid die met name worden betrokken bij (grootschalige) nieuwe ontwikkelingen niet kunnen en zullen doorwerken naar het omgevingsplan. Daarnaast is bij de analyse van het bestaande beleid gebleken dat de vraag 'hoe moet het beleid doorwerken in gemeentelijke regels?' niet gesteld en dus ook niet beantwoord wordt. We hebben in het kader van deze nota van uitgangspunten niet beoogd om deze vraag te beantwoorden. Indien op een later moment blijkt dat de doorwerking van een beleidsstuk naar het omgevingsplan gewenst is, zal dit separaat worden uitgewerkt (door middel van in de eerste plaats een uitwerking van het beleid).

Algemeen

Toekomstvisie

1. In de toekomstvisie staan zeven opgaven beschreven waarmee de gemeente een antwoord wil bieden op maatschappelijke uitdagingen. Het gaat om de volgende zeven opgaven:
  - Benut de stroom van de Oude IJssel: de gemeente zet de komende jaren in op het benutten van alle kansen die de Oude IJssel als zone biedt. Het gebied op en rondom de rivier kan een vliegwiel zijn voor toerisme en recreatie, bedrijvigheid, klimaatvraagstukken en wonen.
  - Florerende Smart Industry: een bloeiende en concurrerende lokale economie heeft een aanzuigende werking op mensen en kapitaal waarmee demografische ontwikkelingen kunnen worden gekeerd en wonen een boost krijgt. Drie duidelijke clusters dragen bij aan een robuust economisch systeem (werken op De Rieze, innoveren op het DRU Industriepark en innovatieve en hightech maakindustrie rond Varsseveld).
  - Vitaal platteland: het agrarisch buitengebied is een belangrijke en karakteristieke pijler. De landbouwsector is een cruciale sector, zowel qua economische omvang als qua ruimtebeslag in het buitengebied.

- De allernieuwste energie: bij alle ontwikkelingen wil de gemeente optimaal gebruik maken van de meest duurzame en nieuwste vormen van energie. De gemeente wil energieneutraal zijn in 2030.
  - Groene parels: van de Slangenburg tot de Vennebulten en van het Zwarte Veen tot de Anholtse bossen vormen prachtige landgoederen, oude bossen en natuurgebieden een groene parelketting door Oude IJsselstreek. De opgave 'Groene Parels' zet in op het verder versterken van dit karakteristieke landschap.
  - Gezond oud worden én gezond jong zijn: Oude IJsselstreek is de plek waar mensen zich kunnen ontplooiën, gezond kunnen leven en regie op hun eigen leven hebben. In de basis benut de gemeente vooral de kracht van de maatschappij om een plek te maken waar mensen hun leven lang fijn en gezond kunnen wonen. Om de kracht uit de samenleving optimaal te benutten bieden we voldoende aanleidingen voor ontmoeting, duurzaam gedrag, leren, spel en bewegen.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen.

Beleidsregel kruimelgevallen

1. Doel van dit beleid is duidelijkheid geven over de toepassing van het kruimelbeleid bij ruimtelijke ontwikkelingen en om de uniformiteit bij toepassing hiervan te waarborgen. De beleidsregels in dit document gaan in op de zogenaamde kruimelgevallen. Deze beleidsregels geven een verdere uitwerking van de in art. 4 van Bijlage II Besluit omgevingsrecht (zoals dat voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet gold) gegeven mogelijkheden. Op basis van de beleidsregel kan een buitenplanse omgevingsvergunning worden verleend.
2. Deze beleidsregel zal in het omgevingsplan worden vertaald naar een (binnenplanse) omgevingsplanactiviteit. Op basis hiervan kan een omgevingsvergunning worden verleend.

Mobiliteitsplan gemeente Oude IJsselstreek 2025-2040²

1. Het mobiliteitsplan beschrijft integraal en samenhangend de visie van de gemeente Oude IJsselstreek op verkeer en vervoer. Het plan schetst onder andere de gewenste infrastructuur met aandacht voor verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid voor alle typen verkeer: fietsers, personenauto's, vrachtverkeer, landbouwverkeer, voetgangers en openbaar vervoer.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen.

Nota parkeernormen Oude IJsselstreek 2024

1. Bij de aanvang van (nieuwe) bouwprojecten is het van belang om rekening te houden met de beschikbaarheid van voldoende parkeermogelijkheden. Voldoende parkeerplaatsen spelen een belangrijke rol in de bereikbaarheid en voorkomen dat een te hoge parkeerdruk voor overlast zorgt in het omliggende gebied. Om het aantal benodigde parkeerplaatsen te bepalen, dienen de gemeentelijke parkeernormen als uitgangspunt te worden gebruikt. Deze

---

² Dit beleidsstuk is in voorbereiding voor besluitvorming. Ondanks dat dit beleidsstuk nog niet is vastgesteld door de gemeenteraad wordt deze volledigheidshalve al benoemd.

normen geven per functie aan hoeveel parkeerplaatsen vereist zijn, rekening houdend met de omvang van de betreffende functie.

2. Deze nota zal in het omgevingsplan worden vertaald naar een beoordelingsregel bij een (binnenplanse) omgevingsplanactiviteit. Op basis hiervan kan een omgevingsvergunning worden getoetst aan deze beoordelingsregel.

Wonen

Beleidsregel Levensloop/Zorgwoning

1. Beleidsregel die als toevoeging dient op de bestaande regeling met betrekking tot mantelzorgwoningen. Deze maakt het mogelijk om zonder mantelzorgindicatie toch tijdelijke woningen toe te staan bij een bestaande woning, zodat zorg kan worden geboden. Hieraan zijn enkele eisen verbonden, waaronder een minimale leeftijd van 70 jaar.
2. Deze beleidsregel zal in het omgevingsplan worden vertaald naar een (binnenplanse) omgevingsplanactiviteit (vergunningplicht voor deze woningen). Op basis hiervan kan een omgevingsvergunning worden verleend.

Woonvisie

1. In de Woonvisie wordt beschreven hoe Oude-IJsselstreek omgaat met wonen. Met de woonvisie wordt de basis geschept voor het maken van prestatieafspraken met de corporaties en we formuleren hiermee een lokale uitwerking van de Regionale Woonagenda. De belangrijkste ambitie in deze woonvisie is het klaarmaken van de woningvoorraad voor een duurzame toekomst. Andere ambities zijn: vitale kernen, gevarieerde nieuwbouw en nieuwe vestigers vinden.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen.

Lokale kwaliteitscriteria woningbouw Oude IJsselstreek april 2021

1. De lokale kwaliteitscriteria zijn een aanvulling op de kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw die door alle achterhoekse gemeenten zijn vastgesteld. De lokale kwaliteitscriteria en de kwalitatieve toetsingscriteria vormen een kader voor het toetsen van woningbouwplannen. Er zijn vijf typen woningbouwplannen te onderscheiden waarvoor de lokale kwaliteitscriteria een kader biedt:
  - a. Bouwen op onbenutte inbreidingslocaties 'van binnen naar buiten'
  - b. Bouwen op uitleglocaties aan de rand van de grote kernen
  - c. Buitengebied: woningsplitsing
  - d. Buitengebied: functieverandering en hergebruik vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's)
  - e. Buitengebied: landgoederen
2. De kwaliteitscriteria die betrekking hebben op de kernen zien met name op de beoordeling van nieuwe locaties voor woningbouw. Het omgevingsplan voor het deelgebied kernen voorziet niet in nieuwe locaties voor woningbouw. Het beleid behoeft dan ook geen vertaling naar het omgevingsplan.

Ontwikkelingskader detailhandel Oude IJsselstreek 16 november 2020

1. Het ontwikkelingskader geeft invulling aan het Regionaal Afsprakenkader Detailhandel. De belangrijkste onderdelen van het Regionaal Afsprakenkader Detailhandel zijn:
  - a. Toewerken naar compacte, inclusieve en groene kernwinkelgebieden om de kernen in de toekomst leefbaar en vitaal te houden. De focus van detailhandel moet op het centrum liggen. In aanloopstraten en op solitaire locaties is transformatie aan de orde.
  - b. Varsseveld en Ulft hebben een bovenlokale functie. De andere kernen hebben te maken met marktwerking en een gebrek aan opvolging die de detailhandel negatief beïnvloeden. Voor al deze kernen is maatwerk nodig.
  - c. Nieuwvestiging van detailhandel vindt plaats binnen (de centra van) de hoofdkernen van Varsseveld, Ulft en Terborg. Nieuwvestiging buiten de hoofdkernen is in beginsel niet mogelijk tenzij het bestemmingsplan dat toelaat.
  - d. Gendringen en Varsseveld hebben regionale beleidsruimte gekregen om lokale ontwikkelingen mogelijk te maken.
  - e. Bij de actualisatie van de bestemmingsplannen wordt (samen met belanghebbende partijen) gekeken naar welke gebieden als kernwinkelgebied gelden en welke niet.
  - f. Transformatie van leegstaande winkelpanden naar bijvoorbeeld woningen om leegstand tegen te gaan, mits het past binnen de regionale woonafspraken.
  - g. Regionaal zijn Doetinchem en Winterswijk de hoofdkernen met een bepaalde positie. Die twee kernen bevatten de Perifere Detailhandel Voorzieningen (PDV). Nieuwe initiatieven op dit vlak horen in die kernen, inclusief een economische en ruimtelijke onderbouwing op basis van de Ladder van Duurzame Verstedelijking. Een lokaal gebonden en solitaire bouwmarkt of tuincentrum is mogelijk mits voldaan kan worden aan economische en ruimtelijke effecten.

Met het ontwikkelingskader wordt richting gegeven aan het op peil houden van het detailhandelsniveau in Oude IJsselstreek. Er wordt per kern een ontwikkelingsperspectief geschetst. Het concentreren van de detailhandel (het kernwinkelgebied) en het ruimte bieden voor transformatie zijn gemeenschappelijke delers binnen de kernen.

2. In het omgevingsplan komt de bestemming Centrum niet terug. Dit komt omdat het omgevingsplan niet met bestemmingen werkt maar met locaties waar één of meerdere functies worden toegestaan. Het centrumgebied is dan in het omgevingsplan te herkennen aan de locaties waar (ongeacht de bestaande functie) meerdere functies mogelijk zijn. Voor de begrenzing van de centrumgebieden is aansluiting gezocht bij de (nu nog) geldende bestemmingsplannen en de verschillende gebiedsvisies centrum. Voor specifiek de functie detailhandel zijn de bestaande mogelijkheden uit de bestemmingsplannen overgenomen.

Economische Beleidsvisie

1. De economische beleidsvisie bevat de economische uitdagingen en ambities voor de periode 2017-2023 en de voorgestelde werkwijze hoe aan deze ambities uitvoering wordt gegeven.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen.

Gebiedsvisie centrum Varsseveld 3 april 2019

1. In de gebiedsvisie is een ruimtelijk-functionele analyse gemaakt van het centrumgebied van Varsseveld. Doel van deze analyse was om te komen tot een toekomstbestendige gebiedsvisie voor het centrum van Varsseveld. Functioneel wordt gesteld dat bij het benutten van functionele kansen zoveel als mogelijk wordt aangesloten op het gebied rondom de kerk en de eerste aansluitende straatdelen van de uitvalswegen. Ruimtelijk is de begeleiding van bebouwing en groenstructuren naar het Kerkplein en de zichtrelatie met de kerk van groot belang. Verder worden er in de gebiedsvisie enkele concrete in ontwikkeling zijnde plannen besproken.
2. De gebiedsvisie zal met name waar het de begrenzing van het centrumgebied betreft als uitgangspunt voor het omgevingsplan dienen. De functionele mogelijkheden binnen het centrumgebied zijn gelijk aan de centrumgebieden in andere kernen (Uft, Terborg en Gendringen).

Gebiedsvisie Gendringen 25 februari 2021

1. In de gebiedsvisie is een ruimtelijk-functionele analyse gemaakt van het centrumgebied van Gendringen. Doel van deze analyse was om te komen tot een toekomstbestendige gebiedsvisie voor het centrum van Gendringen. Het resultaat van de analyse is twee scenario's waarbij het concentreren van winkel- en voorzieningenaanbod de gemeenschappelijke deler is. Daarnaast wordt voorgesteld om enkele belangrijke groenelementen met elkaar te verbinden.
2. De gebiedsvisie zal met name waar het de begrenzing van het centrumgebied betreft als uitgangspunt voor het omgevingsplan dienen. De functionele mogelijkheden binnen het centrumgebied zijn gelijk aan de centrumgebieden in andere kernen (Uft, Terborg en Varsseveld).

Centrumplan Ulft februari 2007

1. Het Centrumplan Ulft vormt het kader voor de gemeente om met een heldere visie het centrum van Ulft verder te ontwikkelen. Een belangrijke opgave hierbij is om de subregionale winkelfunctie van het centrum van Ulft te behouden. Deze opgave vertaalt zich in een compact en compleet centrum van Ulft. Het Centrumplan is een nadere uitwerking van de door gemeenteraad in februari 2004 vastgestelde kaderstellende notitie Masterplan Centrum Ulft.
2. Het Centrumplan zal met name waar het de begrenzing van het centrumgebied betreft als uitgangspunt voor het omgevingsplan dienen. De functionele mogelijkheden binnen het centrumgebied zijn gelijk aan de centrumgebieden in andere kernen (Gendringen, Terborg en Varsseveld).

Visie DRU Industriepark 2017

1. In de visie wordt het belang van DRU Industriepark uitgesproken en aangegeven dat er behoefte is aan een nieuwe visie voor het DRU IP en dan met name voor de activiteiten van de drie partners: de stichtingen ICER, DRU CF en SSP-HAL en de rol die de gemeente hierbij speelt. Met een visie wordt hier bedoeld een beleidsmatig en financieel kader waarbinnen de partners op het DRU IP zich de komende tien jaar verder kunnen ontwikkelen.
2. In het omgevingsplan worden de mogelijkheden van het bestemmingsplan overgenomen. De visie heeft geen gevolgen voor het bestemmingsplan en hoeft dan ook geen doorwerking naar het omgevingsplan.

Beleidsnotitie van recreatie en toerisme 2020-2024

1. De 'Beleidsnotitie Toerisme en Recreatie 2020-2024' is door de gemeenteraad vastgesteld op 23 april 2020 en beschrijft de visie en ambitie om recreatie en toerisme een extra impuls te geven. De gemeente wil ruimte bieden aan nieuwe initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan een aantrekkelijk recreatief aanbod. Bij voorkeur in de zes benoemde toeristische kerngebieden. Aan de beleidsnotitie is een uitvoeringsagenda gekoppeld waarin projecten en acties staan beschreven. Vanuit de thematische aanpak is onder ander de volgende actie benoemd: *Perspectiefrijke initiatieven tot nieuwvestiging of uitbreiding met een positieve grondhouding beoordelen en zo mogelijk faciliteren. Het is van belang dat we dit verankeren in de Omgevingsvisie.*
2. De beleidsnotitie nodigt uit tot het nemen van feitelijke maatregelen (routenetwerk, toeristisch informatiepunt en beschrijft initiatieven en mogelijkheden daarvoor, waarvoor (op het moment dat ze zich aandienen) een buitenplanse procedure gevolgd moet worden (bijv. nieuw vakantiepark of hotel). De beleidsnotitie hoeft dan ook geen doorvertaling naar het omgevingsplan.

Duurzaamheid / klimaat

Oude IJsselstreek Klimaatbestendig, Klimaatagenda 2022 - 2026

1. De Klimaatagenda 2022 – 2026 is door de gemeenteraad vastgesteld op 2 juni 2022 en beschrijft onze visie en ambitie voor een klimaatbestendige toekomst. Voor de gemeente Oude IJsselstreek ligt de grote uitdaging erin de aanpak van hitte, droogte en wateroverlast te combineren met andere ontwikkelingen in het landelijk gebied, zoals de opgaven rond landbouw en andere bedrijvigheid, biodiversiteit, water- en bodemkwaliteit, natuur, landschap, energietransitie, recreatie en toerisme. Voor de kernen wordt (per kern) een klimaatadaptatieplan opgesteld. Hierin wordt onderzocht welke maatregelen getroffen kunnen worden om wateroverlast, droogte en hittestress te voorkomen. Voor nieuwe ontwikkelingen is de 3-30-300 regel van belang.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen. Onderdeel van de op te stellen klimaatadaptatieplannen is of en zo ja hoe het omgevingsplan aangepast moet worden. Dit kan per klimaatadaptatieplan tot een partiele herziening van het omgevingsplan leiden.

Water- en rioleringsprogramma 2024-2028

1. Het Water- en rioleringsprogramma (Wrp) beschrijft hoe de gemeente omgaat met de wettelijke zorgplichten op het gebied van de gemeentelijke watertaken en anticipeert daarbij op raakvlakken met vakgebieden zoals Klimaatadaptatie en Landschap en groen. In de planperiode 2024-2028 wordt er sterk ingezet op klimaatadaptatie. Klimaatadaptief denken wordt de leidraad. De Klimaatagenda 2022-2026 is daarbij richtinggevend. De gemeente zet onder andere via communicatie in op het verminderen van watergebruik. In het bijzonder is er aandacht voor een klimaatbestendig inrichting; een inrichting met onder andere voldoende groen en ruimte voor waterberging. Kleinschalige inbreidingen worden aangesloten op de bestaande riolering waarbij hemelwater indien redelijkerwijs mogelijk op eigen terrein wordt verwerkt. Alle nieuwbouwprojecten dienen rekening te houden met een duurzame oplossing voor hemelwater volgens het beleid van het waterschap Rijn en IJssel. Daarbij is het een gemeentelijk uitgangspunt dat ten minste 10% van het bruto gebiedsoppervlak beschikbaar moet zijn voor water. Het belangrijkste uitgangspunt voor het waterbeheer bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen is 'waterneutraal ontwikkelen', dus dat een ontwikkeling zijn omgeving niet belast met meer of minder water. Zo wordt voorkomen dat verdroging of wateroverlast optreedt in het plangebied van de ontwikkeling en in zijn omgeving³.
2. De regels over afvalwater staan in de Bruidsschat en worden één op één overgenomen in het omgevingsplan. Voor klimaatadaptatie wordt verwezen naar Oude IJsselstreek Klimaatbestendig, Klimaatagenda 2022 – 2026.

---

³ Bron: "uitgangspunten notitie water in ruimtelijke plannen." Waterschap Rijn en IJssel (Juni 2021).

Beleidsplan van afval naar grondstof 2022-2030

1. In het beleidsplan VANG (VANG = Van Afval naar Grondstof) beschrijven we op welke manier we onze verantwoordelijkheid als lokale overheid invullen en welke maatregelen we inzetten om bij te dragen aan een afvalloze toekomst. Voor volledige circulariteit zijn ook inspanningen nodig van andere overheidslagen en van ketenpartners zoals ontwerpers, producenten, detailhandel, consumenten, inzamelaars en recyclers.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen.

RES 1.0 Achterhoek

1. De Achterhoek is één van de 30 regio's in Nederland die met de RES haar verantwoordelijkheid neemt om bij te dragen aan de uitvoering van het landelijk Klimaatakkoord om de CO₂-uitstoot flink te om klimaatveranderingen tegen te gaan. Hiervoor moet landelijk 35 TWh worden opgewekt in 2030. Tegelijkertijd draagt de RES bij aan de eigen regionale energie-ambitie. De RES Achterhoek is vastgesteld door de 8 Achterhoekse gemeenten, de provincie Gelderland en waterschap Rijn en IJssel. Afgesproken is om in 2030 in de Achterhoek 1,35 TWh aan duurzame energie opwekken met zon en wind. In de RES 1.0 staan ook de strategie voor besparen en de regionale strategie warmte (RSW, hoe gaan we van het aardgas af).
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen.

Transitievisie warmte 17 oktober 2021

1. Met dit beleid geeft de gemeente in grote lijnen aan hoe we aardgasvrij in 2050 gaan worden. Voor de periode tot 2030 is nadrukkelijk gekozen om nog geen wijken van het aardgas af te halen, maar in te zetten op het aardgasvrij-klaar maken van woningen. De Transitievisie Warmte geeft voor de korte en middellange termijn ook een uitvoeringskader aan. We kunnen vanaf 2022 aan de slag met de uitvoering. Over 5 jaar wordt met de nieuwe inzichten van dat moment een nieuwe Transitievisie Warmte gemaakt.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan geen concrete elementen die hiervoor in aanmerking komen. Als er voor de verschillende dorpen op basis van de transitievisie warmte een uitvoeringsplan is opgesteld zal ook worden bekeken in hoeverre het omgevingsplan (thematisch) moet worden herzien.

Uitnodigingskader Lokale energieopwekking 2020.

1. Het beleid geeft aan waar en onder welke voorwaarden zonnepanelen, windturbines en biomassa-installaties geplaatst mogen worden. Voor zonnepanelen is een update in de maak.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan maar zal gebruikt worden als toetsingskader voor buitenplanse procedures (net als nu).

Biodiversiteitsplan

1. In het Biodiversiteitsplan staat wat wij als gemeente gaan doen om biodiversiteit te versterken. We kijken bijvoorbeeld naar zogeheten 'ambassadeurssoorten'. Dit zijn diersoorten die een indicatie zijn van een ecologisch goed functionerende omgeving. Door de gehele leefomgeving geschikt te maken voor deze soorten (op het gebied van voedselvoorziening, veiligheid, verblijf- en voortplantingsplaatsen en variatie hierin), wordt de omgeving ook geschikt voor vele andere soorten. In het biodiversiteitsplan staat omschreven welke ambassadeurssoorten zijn aangemerkt voor bebouwd gebied, en welke inrichtings- en beheermaatregelen wij kunnen treffen om het leefgebied van deze soorten te verbeteren. Door deze soorten in beeld te brengen kunnen we hun groei stimuleren. In het biodiversiteitsplan staat omschreven hoe we deze ambassadeurssoorten vinden en hoe we kunnen zorgen dat zij sterker worden. Daarvoor ondernemen we als gemeente verschillende acties. Bijvoorbeeld door bloemen te planten die voedsel zijn voor de boomhommel. Of door de bermen anders te maaien zodat de vuurvliinder er voedsel kan vinden. En als we bezig gaan met woningbouw, letten we er altijd op dat er voldoende groen in de nieuwe wijk komt. Ook zorgen we ervoor dat dit nieuwe groen past bij het leefgebied van bijvoorbeeld de egel of de steenuil.
2. Het beleid zal niet worden doorvertaald naar het omgevingsplan. In het beleid staan wel concrete maatregelen die bij nieuwe ontwikkelingen zouden kunnen worden toegepast. Dit zijn zogenaamde buitenplanse procedures.

Visie op landschap, natuur en groene kernen februari 2021

1. Met de Visie op landschap, natuur en groene kernen wordt richting gegeven aan het gewenste toekomstbeeld voor landschap, natuur en groene kernen voor de komende jaren. Dit vanuit de focus: behoud, stimuleren bij inwoners en partners en als gemeente zelf aan de slag. Dit wordt in samenhang gedaan met andere landelijke ontwikkelingen die invloed hebben op of ruimte vragen in landschap, natuur en groene kernen.

In de uitvoeringsagenda van de visie staan een aantal concrete acties die de ruimtelijke ordening raken en in het omgevingsplan een duidelijke plek moeten krijgen. Dat zijn:

- Richtlijnen opstellen bestemmen landschapselementen in omgevingsplan
- Richtlijnen gebiedsaanduiding in omgevingsplan
- Opstellen beoordelingskader vergunningverlening
- Planologisch borgen van groenstructuur in omgevingsplan
- Inbreidingslocaties afzetten tegen hoofdgroenstructuur

2. De groenstructuur voor de kernen wordt opgenomen in het omgevingsplan en krijgt de functie groen met de bijbehorende beperkte bouw- en gebruiksmogelijkheden.

Milieu en overig

Nota bodembeheer Regio Achterhoek

1. De acht Achterhoekse gemeenten hebben gezamenlijk met Lochem en Zutphen de bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer geactualiseerd. Met het actualiseren van de regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer wordt aan de voorwaarden van het Besluit bodemkwaliteit en de regeling bodemkwaliteit voldaan. De Achterhoekse gemeenteraden is gevraagd de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart regio Achterhoek vast te stellen.
2. Het college heeft in december 2023 deze nota opnieuw vastgesteld waardoor ook onder de Omgevingswet hiermee kan worden gewerkt. Samen met de Omgevingsdienst Achterhoek wordt de nota vertaald in het omgevingsplan.

Beleidsnotitie externe veiligheid

1. De beleidsvisie geeft het ambitieniveau van de gemeente aan: hoe veilig moet het zijn in Oude IJsselstreek? Naast externe veiligheid in het algemeen, gaat het daarbij in het bijzonder over het omgaan met de normen voor het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Deze begrippen staan centraal in de wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid.
2. De Omgevingswet vraagt om een actualisatie van dit beleid. Voor het omgevingsplan voor het deelgebied Kernen doen wij in hoofdstuk 4 van deze nota een voorstel voor het verankeren van externe veiligheid in het omgevingsplan voor de kernen.

Archeologische- en Cultuurhistorische waardenkaart 2015

1. Op 5 maart 2015 heeft de gemeenteraad de archeologische- en cultuurhistorische waardenkaart vastgesteld. Met beide documenten heeft de gemeente in 2015 een volgende stap gezet in het ontwikkelen van een samenhangend gemeentelijk erfgoedbeleid, waarbij archeologische- en cultuurhistorische waarden structureel onderdeel zijn gaan uitmaken bij ruimtelijke ontwikkelen en zorgvuldig worden afgewogen in het kader van 'een goede ruimtelijke ordening'.
2. Het beleid zal worden doorvertaald naar het omgevingsplan. Archeologische en cultuurhistorische waarden krijgen een beschermende regeling in de vorm van een vergunningplicht voor activiteiten die de waarden kunnen aantasten.

Evenementenbeleid 2018

1. In deze beleidsnota is beschreven op welke manier de gemeente Oude IJsselstreek de organisatie van evenementen in goede banen wil leiden. In de nota worden spelregels geformuleerd voor de regulering. Deze regels dienen als kaders voor de organisator, de omwonenden en de gemeente en dragen bij aan een goed en veilig verloop van evenementen. Deze beleidsnota bevat daarmee een belangrijke richtlijn voor de toepassing van de wettelijke regels in de praktijk en is daarmee de basis voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en vitaliteit en kunnen worden gezien als een belangrijke cultuurdrager. Jurisprudentie wijst uit dat evenementen niet alleen in de APV geregeld moeten worden, maar dat de ruimtelijke consequenties ook in bestemmingsplannen (en daarmee dus ook in het Omgevingsplan) tot uitdrukking moeten komen. Het gaat dan om het begrenzen van het aantal bezoekers, de tijdvensters waarbinnen het evenement plaatsvindt, het geluidsniveau, de parkeerregeling e.d.
2. De elementen uit het beleid die 'ruimtelijk relevant zijn' (zie onder 1) worden doorvertaald naar het omgevingsplan. Evenementgebieden aanwijzen in het omgevingsplan Kernen.

Welstandsnota

1. In de nota worden algemene criteria aangegeven waar bouwwerken aan behoren te voldoen en wordt beschreven op welke wijze de procedure voor welstandsadvisering verloopt. Voor uiteenlopende gebieden zijn specifieke criteria vastgesteld. Per gebied is een welstandsbeleid op maat uitgewerkt.
2. In het omgevingsplan wordt in het kader van de beoordeling van de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk aan 'redelijke eisen van welstand', verwezen naar de welstandsnota. De welstandsnota moet op termijn worden aangepast naar een beleidsregel in de zin van artikel 4.19 Omgevingswet.

2.2 Instructieregels provincie

In deze paragraaf worden de instructieregels van de provincie behandeld welke in de beleidsinventarisatie zijn beoordeeld als relevant dan wel mogelijk relevant voor het omgevingsplan Kern.

Molenbiotoop

1. In de kernen van Oude IJsselstreek liggen diverse molenbiotopen (Etten, Varsselder, Silvolde, Varsseveld). De instructieregel van de provinciale verordening is dat een omgevingsplan binnen een molenbiotoop geen nieuwe bebouwing of beplanting toelaat als daardoor de windvang van de molen wordt beperkt. Deze molenbiotopen werden echter ook al in de bestemmingsplannen beschermd.
2. In het omgevingsplan wordt de beschermende regeling van de molenbiotoop overgenomen.

Grondwater

1. De instructieregel van de provinciale verordening is dat een omgevingsplan bepaalt dat het lozen op of in de bodem verboden is als daarbij verontreinigde stoffen zonder doorsijpeling door de bodem of de ondergrond in het grondwater komen.
2. De instructieregel is door de provincie opgenomen in een voorbereidingsbesluit dat binnen alle Gelderse gemeenten geldt. De regels van het voorbereidingsbesluit worden in het omgevingsplan verwerkt.

Provinciale weg

1. De instructieregel van de provinciale verordening is dat een omgevingsplan geen regels bevat die het gebruik, de instandhouding, de verbetering of de vernieuwing van een provinciale weg belemmeren. Het werkingsgebied van deze regel omvat de huidige provinciale wegen binnen het plangebied. De huidige bestemmingsplannen voldoen reeds aan deze instructieregel.
2. In het omgevingsplan wordt aangesloten bij de bestemmingsplannen zodat ook het omgevingsplan voldoet aan deze instructieregel.

Regionale woonagenda

1. De instructieregel van de provincie is dat een omgevingsplan alleen nieuwe woningen toelaat indien dat past in de regionale woonagenda. De huidige bestemmingsplannen en straks ook het omgevingsplan bevat geen directe bouwtitels voor nieuwe woningen.
2. Deze instructieregel wordt niet verwerkt in het omgevingsplan. Voor de bouw van nieuwe woningen is altijd een nader besluit nodig waarbij aan de regionale woonagenda wordt getoetst.

Permanente bewoning recreatiewoningen

1. De provinciale instructieregel is dat een omgevingsplan permanente bewoning van recreatiewoningen niet toelaat. De bestemmingsplannen lieten dit ook al niet toe.
2. In het omgevingsplan wordt aangesloten bij de bestemmingsplannen zodat ook het omgevingsplan voldoet aan deze instructieregel.

Werklocaties

1. De provinciale instructieregel is dat een omgevingsplan de uitbreiding of wijziging van een bestaande werklocatie of de vestiging van een nieuwe werklocatie alleen toelaat indien dit past binnen het vastgestelde regionaal programma werklocaties. Een werklocatie is bedrijventerrein of locatie voor een kantoor of voor perifere detailhandel. De bestemmingsplannen lieten dit ook al niet toe.
2. In het omgevingsplan wordt aangesloten bij de bestemmingsplannen zodat ook het omgevingsplan voldoet aan deze instructieregel.

Detailhandel

1. De provinciale instructieregel is dat een omgevingsplan een nieuwe supermarkt alleen toestaat in of aansluitend aan een winkelcentrum of, als daaraan behoefte is, solitair in een woonwijk, tenzij door bijzondere omstandigheden vestiging op zo'n locatie niet mogelijk is. Een andere instructieregel op het gebied van detailhandel luidt dat een omgevingsplan een nieuwe detailhandelsvestiging op een perifere locatie alleen toelaat indien deze detailhandelsvoorziening vanwege specifieke ruimtelijke eisen of veiligheidseisen binnenstedelijk moeilijk inpasbaar is.
2. In het omgevingsplan wordt de nieuwvestiging van supermarkten en detailhandelsvoorzieningen op, perifere locaties niet toegestaan, zodat het omgevingsplan voldoet aan deze instructieregel.

Klimaatadaptatie

1. De provinciale instructieregel luidt: voor zover een omgevingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling toelaat, bevat de toelichting op het omgevingsplan een beschrijving van de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om de risico's van klimaatverandering te voorkomen of te beperken en de afweging die daarbij is gemaakt.
2. Het omgevingsplan zal geen directe bouwtitels voor nieuwe ontwikkelingen bevatten. Voor een ontwikkeling is altijd een nader besluit nodig waarbij aan de instructieregel zal worden getoetst.

2.3 Instructieregels rijk

In deze paragraaf worden de instructieregels van het Rijk behandeld welke in de beleidsinventarisatie zijn beoordeeld als relevant dan wel mogelijk relevant voor het omgevingsplan Kernen. De instructieregels die zien op de milieuthema's worden in hoofdstuk 4 besproken.

Slagschaduw van windturbines

1. De instructieregels van het Bkl bepalen dat een omgevingsplan erin voorziet dat de slagschaduw door een windturbine in verblijfsruimten van slagschaduwgevoelige gebouwen aanvaardbaar is. Uit artikel 5.89c en 5.89f Bkl volgt wanneer daar sprake van is. Hieraan wordt in ieder geval voldaan als een omgevingsplan dat een windturbine toelaat bepaalt dat in verblijfsruimten van een slagschaduwgevoelig gebouw dat op een afstand van minder dan twaalf maal de rotordiameter van de windturbine is gelegen ten hoogste gemiddeld zeventien dagen per jaar gedurende niet meer dan twintig minuten per dag slagschaduw door de windturbine kan optreden (artikel 5.89c en 5.89f Bkl). In artikel 5.80 Bkl staat omschreven wat wordt verstaan onder een slagschaduwgevoelig gebouw.
2. In het omgevingsplan voor de kernen worden geen windturbines mogelijk gemaakt. Ook valt slagschaduw niet over het plangebied voor de kernen. Dit onderwerp zal bij het omgevingsplan buitengebied worden geregeld.

Cultureel erfgoed

1. De gemeente moet voor cultureel erfgoed dat voor bescherming in aanmerking komt een toereikend beschermingsregime opnemen in het omgevingsplan. Hieronder wordt ook verstaan bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten. Er moet rekening worden gehouden met de volgende beginselen:
  - a. het voorkomen van ontsiering, beschadiging of sloop van op grond van het omgevingsplan beschermde monumenten en archeologische monumenten;
  - b. het voorkomen van verplaatsing van op grond van het omgevingsplan beschermde monumenten of een deel daarvan, tenzij dit dringend is vereist voor het behoud van die monumenten;
  - c. het bevorderen van het gebruik van monumenten, zo nodig door wijziging van die monumenten, rekening houdend met de monumentale waarden;
  - d. het voorkomen van aantasting van de omgeving van rijksmonumenten, voorbeschermde rijksmonumenten en monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, voor zover die monumenten door die aantasting worden ontsierd of beschadigd en van het karakter van in het omgevingsplan beschermde stads- of dorpsgezichten of beschermde cultuurlandschappen door de sloop van bestaande gebouwen, de bouw van nieuwe gebouwen of andere belangrijke veranderingen; en
  - e. het conserveren en in stand houden van archeologische monumenten, bij voorkeur in situ (artikel 5.130 Bkl).

2. Deze instructieregel ziet op de beschermende regeling voor monumenten die op dit moment nog is opgenomen in de Erfgoedverordening gemeente Oude IJsselstreek 2023. De Erfgoedverordening wordt op een later moment overgezet in het omgevingsplan Oude IJsselstreek.

Ladder voor duurzame verstedelijking

1. De Ladder is een instructieregel voor zorgvuldig ruimtegebruik en tegengaan van leegstand. Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen wordt beoordeeld of er echt behoefte aan is en of de ontwikkeling binnen het stedelijk gebied kan.
2. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op nieuwe ontwikkelingen. Het omgevingsplan zal geen directe bouwtitels voor nieuwe ontwikkelingen bevatten. Voor een ontwikkeling is altijd een nader besluit nodig waarbij aan de instructieregel zal worden getoetst.

3. Omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk

Dit hoofdstuk gaat met name over de vraag of er voor het bouwen van een bouwwerk een ruimtelijke vergunningplicht (omgevingsplanactiviteit bouwwerken) moet worden opgenomen in het omgevingsplan. Er is behoefte aan een vergunningplicht op het moment dat de bouwregels in het omgevingsplan een nadere beoordeling vergen. Dit is bijvoorbeeld het geval als er welstandseisen gelden of open normen⁴ in de bouwregels zijn opgenomen.

3.1. Bouwregels uit bestemmingsplannen

De bouwregels in de geldende bestemmingsplannen zijn voor het overgrote deel geformuleerd als concrete normen (o.a. hoogte, oppervlakte, binnen bouwvlak, etc.). Uit de regeling blijkt duidelijk welk bouwwerk op welke plek in welke maatvoering is toegestaan. Het is dus niet noodzakelijk om vanwege de bouwregels in de bestemmingsplannen een nader beoordelingsmoment in het omgevingsplan op te nemen in de vorm van een vergunningplicht.

Bouwregels in de vorm van afwijkingsbevoegdheden vragen wel om een nader afwegingsmoment dus voor deze bouwregels blijft een nader afwegingsmoment en dus een vergunningplicht noodzakelijk.

3.2. Welstandsnota

In de welstandsnota zijn geen welstandsvrije gebieden of bouwwerken aangewezen. Bij alle bouwwerken is dus een nader beoordelingsmoment noodzakelijk.

3.3. Omgevingsplan

In deze paragraaf wordt een voorstel gedaan voor het regelen van bouwen in het omgevingsplan Kernen Oude-IJsselstreek.

3.3.1. Gebouwen

Het bouwen van gebouwen blijft vergunningplichtig in het omgevingsplan. Er is namelijk altijd een nadere beoordeling aan 'redelijke eisen van welstand' noodzakelijk. De bouwregels (mogelijkheden van bouwen, situering van gebouwen en maatvoering van gebouwen) uit de bestemmingsplannen worden overgenomen in het omgevingsplan.

---

⁴ Een voorbeeld van een open norm is 'het te bouwen bouwwerk mag geen onevenredige afbreuk aan de verkeersveiligheid doen'.

3.3.2. Bijbehorende bouwwerken

De regels rond het bouwen van bijbehorende bouwwerken (overkapping, aanbouw, uitbouw of vrijstaand bijgebouw) worden versimpeld. Onder het oude recht regelde het Rijk wanneer het bouwen van een bijbehorend bouwwerk vergunningvrij was. Onder de Omgevingswet moeten gemeenten dit regelen in het omgevingsplan. Bij wijze van overgangsfase is het vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken opgenomen in de Bruidsschat. Deze regeling is hetzelfde als de regeling zoals die onder het oude recht gold. Naast de 'landelijke regeling' van het vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken had en heeft de gemeente in haar bestemmingsplan geregeld wat zij aanvaardbaar vindt op het gebied van het bouwen van bijbehorende bouwwerken.

In het omgevingsplan Kernen Oude IJsselstreek gaan we de 'landelijke regeling' voor het vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken samenvoegen met de regeling zoals die in de bestemmingsplannen is opgenomen. Om dit te kunnen doen gaan we twee zones aangeven in het omgevingsplan:

3. Een zone waar bijbehorende bouwwerken vergunningvrij kunnen worden gebouwd (achtererfgebied in onderstaande afbeelding); en
4. Een zone waarin bijbehorende bouwwerken zijn toegestaan nadat er een vergunning voor verleend is (voorerfgebied in onderstaande afbeelding).

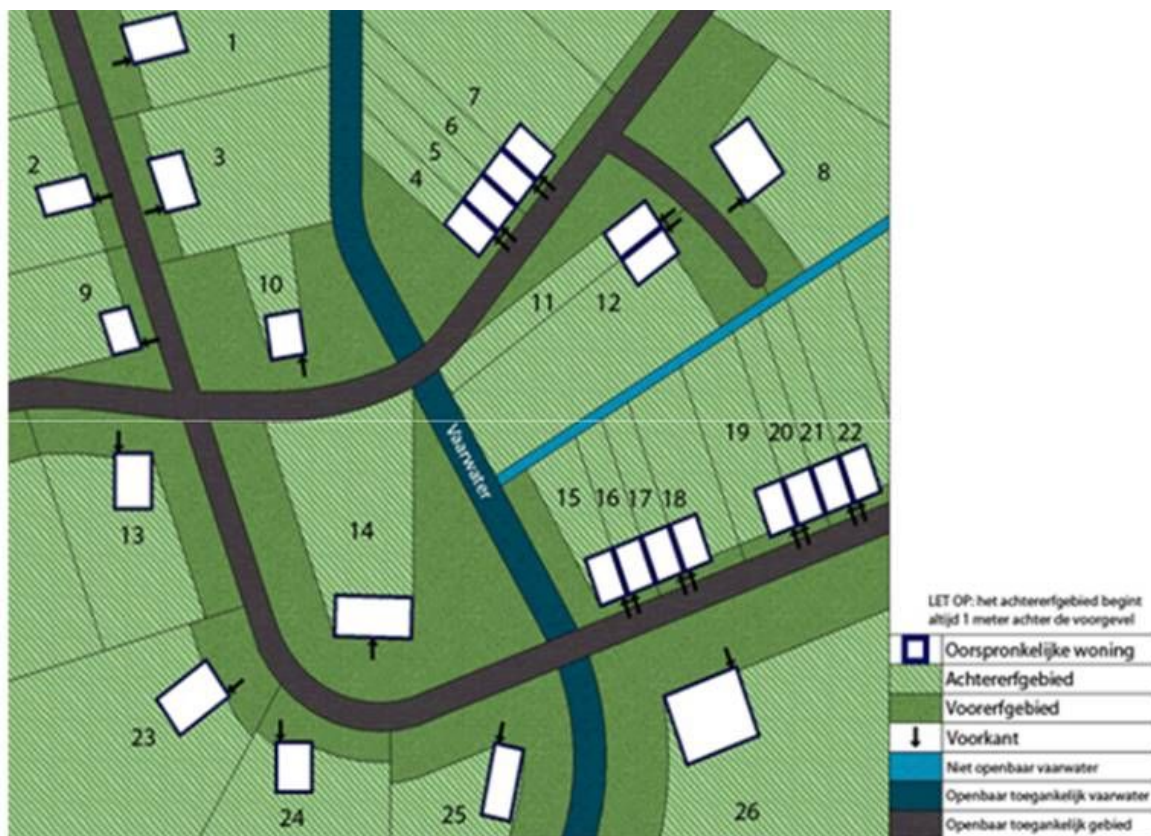
Voor zone 2 wordt geregeld dat bijbehorende bouwwerken voor de voorgevelrooilijn van de woning niet zijn toegestaan. Een uitzondering geldt voor die situaties waarin het geldende bestemmingsplan de bouw van bijbehorende bouwwerken voor de voorgevelrooilijn al toestaat. Voor die situaties worden de bestaande mogelijkheden van het bestemmingsplan overgenomen.

Voor de oppervlakte nemen we de bouwregels van het bestemmingsplan over in het omgevingsplan.

Voor de bouwhoogte mixen we de voormalige landelijke regeling met de regeling in het bestemmingsplan. We houden de maximale hoogte van het bestemmingsplan aan maar nemen wel een regeling op waardoor de maximale bouwhoogte alleen bereikt kan worden als een bijbehorend bouwwerk twee schuine dakhellingen heeft.

Op onderstaande afbeelding worden beide zones weergegeven.

Afbeelding zone bijbehorende bouwwerken vergunningvrij (het achtererfgebied (gearceerd in de afbeelding) en zone bijbehorende bouwwerken vergunningplichtig (het voorerfgebied).

3.3.3. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Onder het begrip 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde' wordt verstaan een bouwwerk dat geen gebouw of een onderdeel van een gebouw betreft. Een gebouw is een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

Veel bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn vergunningvrij op grond van landelijke regels (artikel 2.29 van het Besluit bouwwerken leefomgeving). Deze bouwwerken hoeven niet in het omgevingsplan te worden opgenomen. Voor erfafscheidingen van maximaal 2 m hoog stellen wij voor aan te sluiten bij de regeling zoals deze in artikel 2 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht en per 1 januari 2024 in het tijdelijke omgevingsplan (onderdeel Bruidsschat) is opgenomen. Voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde sluiten we aan bij de regeling zoals die in de bestemmingsplannen is opgenomen.

4. Afwegingsruimte milieuregels

Bruidsschat

Het opnemen van regels over milieuaspecten in een plan is nieuw voor gemeenten. De wetgever heeft de keuze gemaakt om bepaalde milieuaspecten niet meer te regelen, maar dit over te laten aan gemeenten. Gemeenten moeten dit doen in hun omgevingsplan. De milieuaspecten die het betreft, werden onder het oude recht grotendeels geregeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Voor de overgang van het oude recht naar het omgevingsplan is van belang dat de wetgever de bedoelde milieuaspecten niet per 1 januari 2024 heeft laat vervallen, maar bij wijze van overgangsrecht onderdeel heeft laten worden van het tijdelijke omgevingsplan van gemeenten. Deze overgangsrechtelijke constructie wordt ook wel de bruidsschat genoemd. De bruidsschat is beleidsneutraal ten opzichte van het oude recht (voornamelijk het Activiteitenbesluit milieubeheer).

In het plan van aanpak voor de transitieperiode is gekozen voor de insteek om de planologisch relevante aspecten uit de bruidsschat mee te nemen bij de gebiedsgerichte verhuizing van de regels naar het permanente omgevingsplan. De overige delen van de bruidsschat worden op een later moment verhuisd. In deze Nota van Uitgangspunten wordt dit geconcretiseerd door aan te geven welke onderdelen van de bruidsschat in het nieuwe omgevingsplan Kern worden opgenomen.

Besluit kwaliteit leefomgeving

Onder het kopje **Bruidsschat** hierboven is al vermeld dat de wetgever bepaalde milieuaspecten niet meer regelt, maar dit overlaat aan gemeenten om te regelen in het omgevingsplan. Dit betekent echter niet dat de wetgever helemaal geen regels over de bedoelde milieuaspecten stelt. De wetgever heeft wel instructieregels gemaakt aan de hand waarvan gemeenten hun omgevingsplan moeten maken. Deze instructieregels staan in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De bruidsschat voldoet (op onderdelen) niet aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit betekent dat wij bij het opstellen van een nieuw omgevingsplan Kern niet kunnen volstaan met het één op één overnemen van de regels uit de bruidsschat. In dit hoofdstuk worden de keuzes besproken die het Besluit kwaliteit leefomgeving over de betreffende milieuaspecten bevat en worden voorstellen gedaan over de wijze van regeling in het omgevingsplan.

Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat ook instructieregels over onderwerpen die niet in de Bruidsschat voorkomen. Een voorbeeld is externe veiligheid. Deze instructieregels worden ook besproken in dit hoofdstuk.

Uitgangspunt beleidsneutraal

In de voorstellen die in dit hoofdstuk worden gedaan, is over het algemeen aangesloten bij de pre-Omgevingswet regeling in met name het Activiteitenbesluit milieubeheer en dus de bruidsschat per 1 januari 2024. Dit is ook logisch omdat een andere keuze vaak zal vragen om een beleidsmatige grondslag dan wel een nader onderzoek naar de gevolgen van een keuze. Daar waar het beleidsneutraal overnemen van de regels niet mogelijk is (vanwege de nieuwe instructieregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving) is dit uitdrukkelijk aangegeven. In die gevallen is zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij de huidige praktijk.

Specifieke zorgplicht voor milieu

Op verschillende plaatsen in dit hoofdstuk wordt verwezen naar een specifieke zorgplicht voor het milieu die in het nieuwe omgevingsplan Kern en wordt opgenomen. Deze zorgplicht in combinatie met een bevoegdheid voor het college van B&W om in een specifieke situatie op basis van die zorgplicht nadere eisen te stellen (zogenaamde maatwerkvoorschriften), zorgen ervoor dat er in het nieuwe omgevingsplan Kern een flexibiliteitsmogelijkheid zit om in individuele overlastsituaties of in situaties waarin de regels van het omgevingsplan onnodig knellend zijn, maatwerk te kunnen bieden. De specifieke zorgplichtbepaling voor het milieu zal er als volgt uitzien:

Artikel xx Specifieke zorgplicht

Degene die een milieubelastende activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen van het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu is verplicht:

- alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Bovengenoemde verplichting betekent in ieder geval dat:

- alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- alle passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid worden getroffen;
- de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt;
- alle passende maatregelen worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet;
- afvalwater dat wordt geloosd en gekanaliseerde emissies van stoffen in de lucht doelmatig kunnen worden bemonsterd;
- voor zover verontreiniging van de bodem ontstaat, herstel van de bodem redelijkerwijs mogelijk blijft; en afvalstoffen worden afgevoerd na beëindiging van een activiteit;
- de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen en goederen van en naar de activiteit zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt;
- de duisternis en het donkere landschap worden beschermd in door het bevoegd gezag aangewezen gebieden.

De bevoegdheid om nadere eisen te stellen ziet er als volgt uit:

Artikel yy Maatwerkvoorschrift

- 1 Een maatwerkvoorschrift kan worden gesteld over artikel xx.
- 2 Een maatwerkvoorschrift wordt gesteld met het oog op de belangen van het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu.
- 3 Op het stellen van een maatwerkvoorschrift over een milieubelastende activiteit zijn de instructieregels in paragraaf 5.1.4 (instructieregels milieu) van het Besluit kwaliteit leefomgeving, van overeenkomstige toepassing.

4.1. Geluid

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat instructieregels (o.a. normen) voor:

- het geluid van (geluidveroorzakende) activiteiten op geluidgevoelige gebouwen en
- het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied (van wegen, spoorwegen en industrieterreinen).

Geluidgevoelige gebouwen

Het Bkl bevat een definitie van geluidgevoelige gebouwen. Hier vallen gebouwen met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie (met bedgebied) en kinderopvang (met bedgebied) onder. Het Bkl bevat niet de mogelijkheid voor een gemeente om de definitie van geluidgevoelige gebouwen uit te breiden. Bij nieuwe ontwikkelingen moeten gemeenten in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wel rekening houden met geluid op niet door het Bkl aangewezen gebouwen en locaties.

Voormalige bedrijfswoningen

Het Bkl geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om in het omgevingsplan voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen voor zover die voormalige bedrijfswoning met een agrarisch bedrijf, horecabedrijf of met een bedrijf op een bedrijventerrein functioneel verbonden was. De geluidnormen die in het omgevingsplan worden opgenomen zijn niet van toepassing op deze aangewezen voormalige bedrijfswoningen. De aanwijzing in het omgevingsplan dient per individueel geval gemotiveerd te worden.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan voor de kernen stellen wij voor geen voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen. Indien in een individueel geval mocht blijken dat een dergelijke aanwijzing gewenst is, kan het omgevingsplan gewijzigd worden.

Geluidaandachtsgebieden (geluid van (spoor)wegen en industrieterreinen)

Het Bkl stelt dat het omgevingsplan waarborgt dat het geluid veroorzaakt door een (spoor)weg of industrieterrein op een voor geluid gevoelig object in een geluidaandachtsgebied *aanvaardbaar* is. Er wordt voldaan aan dit aanvaardbaarheidsvereiste indien het omgevingsplan de standaardwaarden van het Bkl overneemt. De geluidsaandachtsgebieden worden berekend op basis van de Omgevingsregeling en hoeven niet in het omgevingsplan opgenomen te worden. Het Bkl stelt dat in het omgevingsplan flexibiliteitsbepalingen kunnen worden opgenomen om ten behoeve van het toelaten van een geluidgevoelig gebouw af te wijken van de standaardwaarden (vergelijkbaar met het hogere grenswaardenbesluit zoals we dat nu kennen).

Geluidveroorzakende activiteiten

Het Bkl bepaalt dat het omgevingsplan waarborgt dat het geluid veroorzaakt door een activiteit, anders dan het wonen, op een geluidgevoelig gebouw *aanvaardbaar* is. Er wordt voldaan aan dit aanvaardbaarheidsvereiste indien het omgevingsplan de standaardwaarden van het Bkl overneemt.

Onder geluidveroorzakende activiteiten vallen nagenoeg alle activiteiten (zoals activiteiten van bedrijven). Het wonen valt dus niet onder de instructieregels van het Bkl. Het Bkl bevat zelf geen definitie van het begrip wonen, maar de toelichting bij het Bkl geeft aan dat een beroep of bedrijf aan huis en een 'uit de hand gelopen hobby' geen verband houden met de activiteit wonen. Dit is vergelijkbaar met het oude recht waar de milieuregels ook van toepassing zijn op activiteiten die worden verricht in een omvang alsof zij bedrijfsmatig zijn.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kern en expliciet op te nemen dat een beroep of bedrijf aan huis en hobbymatige activiteiten die het niveau overstijgen dat tot woongedrag behoort niet onder de activiteit wonen vallen (en dus een geluidveroorzakende activiteit zijn).

Het Bkl bepaalt verder ook dat de regels over geluid niet van toepassing zijn op:

- het geluid door de inzet van motorvoertuigen of helikopters voor spoedeisende medische hulpverlening, ongevallenbestrijding, brandbestrijding, gladheidbestrijding en het vrijmaken van de weg na een ongeval;
- onversterkt menselijk stemgeluid, tenzij het muziekgeluid is of daarmee is vermengd;

Een activiteit die onder het oude recht wel wordt uitgezonderd van de geluidsregels voor activiteiten, maar door het Bkl niet, betreft:

- het geluid voor het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, en ook het geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden.

Het Bkl geeft gemeenten de mogelijkheid om voor activiteiten geen waarde vast te stellen, maar te volstaan met andere regels. De activiteit bijwonen van godsdienstige bijeenkomsten etc. is een grondwettelijk recht. Op grond van de Wet openbare manifestaties kan de gemeente nadere regels stellen aan duur en geluid als dit vanwege ervaren overlast noodzakelijk zou zijn.

Voorstel

Wij stellen voor om het geluid voor het oproepen tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging of het bijwonen van godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten en lijkplechtigheden, en ook het geluid in verband met het houden van deze bijeenkomsten of plechtigheden, overeenkomstig het oude recht, in het nieuwe omgevingsplan Kernen uit te zonderen van de geluidsregels voor activiteiten.

Festiviteiten

Onder het oude recht was op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gemeente Oude-IJsselstreek (artikel 4:2 en 4:3) een regeling getroffen dat de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer niet gelden tijdens door het college aangewezen collectieve festiviteiten en aan het college gemelde incidentele festiviteiten. Op grond van het Bkl dient deze regeling in het omgevingsplan opgenomen te worden.

Gebieden met functiemenging

Het Bkl bevat (zoals gezegd) standaardnormen om geluidgevoelige gebouwen te beschermen tegen geluidveroorzakende activiteiten. Deze standaardnormen van het Bkl zijn gelijk aan de waarden die in het oude recht waren opgenomen. Het Bkl geeft gemeenten de mogelijkheid om voor gebieden met functiemenging een soepelere norm of voor rustige gebieden een strengere norm te hanteren. Indien de gemeente een soepelere norm wil opnemen in het omgevingsplan, moet door middel van onderzoek vaststaan dat de binnenwaarde (het geluid binnen geluidgevoelige gebouwen) niet hoger is dan de normen die het Bkl daarvoor stelt. Indien de gemeente een strengere norm wil opnemen, moet aangetoond worden dat bestaande geluidveroorzakende activiteiten niet worden beperkt ten opzichte van het oude recht.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen geen rustige gebieden of gebieden met functiemenging aan te wijzen. Indien dit in de toekomst nodig of wenselijk wordt geacht, zal dit, na onderzoek, leiden tot een wijziging van het omgevingsplan.

Piekgeluid

Naast de normen voor het continue geluid bevat het Bkl ook normen voor piekgeluid. Piekgeluiden zijn plotselinge en harde geluiden (bijvoorbeeld dichtslaan van autodeuren of laden en lossen met een vrachtwagen). Het Bkl bevat, in tegenstelling tot het oude recht, geen normen voor het maximale piekgeluid in de dagperiode (periode tussen 07.00 – 19.00). Het Bkl bevat dus alleen normen voor het piekgeluid in de avondperiode (19.00 – 23.00) en de nachtperiode (23.00 – 07.00). Aan deze wijziging ligt ten grondslag dat de wetgever normen voor het piekgeluid alleen maar noodzakelijk acht met het oog op het voorkomen van slaapverstoring. Verder is de norm van het Bkl voor het piekniveau in de nachtperiode hoger dan de norm in de Bruidsschat.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen, overeenkomstig de instructieregels van het Bkl, geen normen voor het piekgeluid in de dagperiode op te nemen. Indien dit in de toekomst nodig of wenselijk wordt geacht, zal dit, na onderzoek, leiden tot een wijziging van het omgevingsplan. Voor de hoogte van de normering voor het piekniveau (voor avond en nachtperiode) sluiten wij aan bij het Bkl.

Onder het oude recht werden de twee onderstaande activiteiten uitgezonderd van de normen voor het piekgeluid:

- het komen en gaan van bezoekers bij een activiteit waarvan horeca-, sport- of recreatieactiviteiten de kern vormen; of
- het verrichten in de open lucht van sportactiviteiten of activiteiten die hiermee in nauw verband staan.

In het Bkl worden deze twee activiteiten niet meer uitgezonderd.

Het verrichten van sportactiviteiten in de open lucht en het komen en gaan van bezoekers kan gepaard gaan met maximale geluidsniveaus die hoger liggen dan de toegestane maximale geluidsniveaus (het gaat dan wel alleen maar om de avond- en nachtperiode). Onder het geluid door het komen en gaan van bezoekers wordt onder meer begrepen het dichtslaan van autoportieren en het starten en gas geven bij het weggrijden van voertuigen. Voor beide uitzonderingen geldt dat het redelijkerwijs niet mogelijk is deze pieken te beheersen op basis van een geluidsnorm. Verder is de zorgplicht met bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften (zoals beschreven in het begin van dit hoofdstuk onder het kopje **Specifieke zorgplicht milieu**) ook op deze activiteiten van toepassing, zodat in individuele overlast gevende situaties ingegrepen kan worden door het stellen van nadere regels.

Voorstel

Wij stellen voor om het komen en gaan van bezoekers bij een activiteit waarvan horeca-, sport- of recreatieactiviteiten de kern vormen en het verrichten in de open lucht van sportactiviteiten of activiteiten die hiermee in nauw verband staan, overeenkomstig het oude recht, in het nieuwe omgevingsplan Kernen uit te sluiten van de normen voor piekgeluid.

Tankstations

Voor tankstations hanteerde het oude recht (Activiteitenbesluit milieubeheer) een andere dagindeling dan het Bkl. Deze andere indeling heeft tot gevolg dat:

- er in de tijd tussen 07.00 en 19.00 uur onder het Bkl geen norm voor piekgeluid geldt;
- de norm voor het piekgeluid in de tijd tussen 19.00 en 21.00 onder het Bkl een lagere norm voor het piekgeluid gaat gelden;
- in de tijd tussen 19.00 en 21.00 is de norm voor het geluid onder het Bkl lager en in de tijd tussen 21.00 en 23.00 is de norm van het Bkl hoger.

Het Bkl geeft gemeenten de mogelijkheid om de dagindeling en bijbehorende normering van het oude recht te blijven hanteren voor bestaande tankstations. Voor nieuwe tankstations is dit eerst mogelijk indien vast is komen te staan dat met de andere dagindeling en bijbehorende normering voldaan kan worden aan de normering voor de binnenwaarde (het geluid binnen geluidgevoelige gebouwen). Dit is pas mogelijk indien daar onderzoek naar gedaan is. Het omgevingsplan maakt de vestiging van nieuwe tankstations echter niet mogelijk. Indien de vestiging van een tankstation gewenst is, zal het omgevingsplan gewijzigd moeten worden. De omgevingsdienst heeft met een quickscan beoordeelt of het overnemen van de onder het oude recht geldende regeling voor bestaande tankstations kan leiden tot een overschrijding van de binnenwaarde bij aangrenzende woningen. Bij een tankstation in Varsseveld is daar gelet op het feit dat er autoportieren op minder dan 14 meter van woningen dichtslaan, kans op. Voor deze locatie zijn in het verleden echter maatwerkvoorschriften gesteld die ook onder het nieuwe recht blijven gelden.

Voorstel

Wij stellen voor om voor bestaande tankstations de dagindeling met bijbehorende normering van het oude recht te hanteren.

4.2. Trillingen

Het Bkl bevat een instructieregel om er in het omgevingsplan zorg voor te dragen dat trillingen (in een frequentie van 1 tot 80 Hz) veroorzaakt door een activiteit (anders dan wonen en doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen) in trillinggevoelige gebouwen *aanvaardbaar* zijn.

Trillinggevoelig gebouw

Onder een trillinggevoelig gebouw wordt door het Bkl, met uitzondering van woonschepen en woonwagens, hetzelfde verstaan als een geluidgevoelig gebouw (zie hiervoor).

Voormalige bedrijfswoningen

Bedrijfswoningen met een voormalige functionele binding met een trillingveroorzakende activiteit kunnen in het omgevingsplan worden uitgezonderd van de bescherming tegen trillinghinder. Dit geldt voor voormalige bedrijfswoningen in de agrarische sector, op een bedrijventerrein of in de horecasector. De aanwijzing in het omgevingsplan dient per individueel geval gemotiveerd te worden.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan voor de kernen stellen wij voor vooralsnog geen voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen. Indien in een individueel geval mocht blijken dat een dergelijke aanwijzing gewenst is, kan het omgevingsplan gewijzigd worden.

Het Bkl stelt dat er sprake is van aanvaardbaarheid indien de standaardwaarden uit het Bkl in het omgevingsplan worden opgenomen. Ten opzichte van de oude regelgeving (Activiteitenbesluit) is de normering voor herhaald voorkomende trillingen nieuw. De gemeente kan in het omgevingsplan gemotiveerd (na onderzoek) afwijken van de standaardwaarden uit het Bkl en voor rustige gebieden kiezen voor een strengere norm en voor bijvoorbeeld bedrijventerreinen voor een soepelere norm. De instructieregels over trillingen (en dus ook de normering) zijn niet van toepassing op trillingen veroorzaakt door activiteiten die samenhangen met wonen (wel op beroepen en bedrijven aan huis en 'uit de hand gelopen hobby's') en doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen. De gemeenteraad kan in het omgevingsplan echter wel regels over trillingen veroorzaakt door deze activiteiten stellen. Dit moet dan wel gemotiveerd worden.

Bij nieuwe ontwikkelingen in de nabijheid van (spoor)wegen moet, in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, onderzoek worden gedaan naar hinder vanwege trillingen en eventueel te nemen maatregelen.

Voorstellen

- *Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen de standaardwaarden uit het Bkl op te nemen.*
- *Wij stellen voor om op dit moment voor de activiteiten die niet onder de instructieregels vallen geen regels op te nemen.*

4.3. Geur

Het Bkl bevat een instructieregel om er in het omgevingsplan zorg voor te dragen dat de geur veroorzaakt door een activiteit op geurgevoelige gebouwen *aanvaardbaar* is. Het Bkl maakt als het gaat om geurveroorzakende activiteiten onderscheid in:

- het houden van landbouwhuisdieren;
- andere agrarische activiteiten;
- zuiveringstechnische werken;
- overige bronnen van geurhinder (vaak betiteld als industriële geurhinder).

Cumulatie van geurhinder

De cumulatie van geurhinder (geurhinder door meerdere geurveroorzakende activiteiten op één geurgevoelig gebouw) valt blijkens de toelichting op het Bkl ook onder de 'aanvaardbaarheidsinstructieregel'. Hoewel cumulatie in het oude recht (Activiteitenbesluit en Wet geurhinder en veehouderij) niet betrokken hoeft te worden bij de vergunningverlening van bedrijven, is in jurisprudentie over bestemmingsplannen bepaald dat er in het kader van een goede ruimtelijke ordening wel degelijk rekening moet worden gehouden met cumulatie. Bij het toelaten van nieuwe functies zal er op grond van het Bkl rekening worden gehouden met cumulatie.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen geen expliciete bepaling over cumulatie van geurhinder op te nemen.

Geurgevoelige gebouwen

Het Bkl bevat een definitie van het begrip geurgevoelig gebouw. Als geurgevoelige gebouwen worden aangemerkt: gebouwen met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie (met bedgebied) en kinderopvang (met bedgebied). Met het begrip geurgevoelig gebouw heeft de rijkswetgever aansluiting gezocht bij het begrip geluidgevoelig gebouw. Het begrip is beperkter dan het begrip geurgevoelig object zoals dat gedefinieerd werd door de Wet geurhinder en veehouderij. Onder een geurgevoelig object werden ook kantoren, recreatiewoningen en vaste kampeermiddelen, zoals chalets, begrepen. De gemeenteraad kan in het omgevingsplan het begrip geurgevoelig gebouw, zoals gehanteerd door het Bkl, uitbreiden en ook locaties als geurgevoelig aanmerken.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen het begrip geurgevoelig object zoals deze gehanteerd werd onder het oude recht. Dit betekent dat kantoorgebouwen e.d. ook als geurgevoelig worden aangemerkt.

Voormalige bedrijfswoningen

Het Bkl geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om in het omgevingsplan voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen voor zover die voormalige bedrijfswoning met een agrarisch bedrijf, horecabedrijf of met een bedrijf op een bedrijventerrein functioneel verbonden was. De geurnormen of maatregelen tegen geuroverlast (zoals de ontgeuringsinstallatie bij de horeca) die in het omgevingsplan worden opgenomen zijn niet van toepassing op deze aangewezen voormalige bedrijfswoningen.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan Kernen stellen wij voor vooralsnog geen nieuwe voormalige bedrijfswoningen aan te wijzen. Indien in een individueel geval mocht blijken dat een dergelijke aanwijzing gewenst is, kan het omgevingsplan gewijzigd worden.

Geurveroorzakende activiteiten

Onder geurveroorzakende activiteiten vallen nagenoeg alle activiteiten (waaronder bijvoorbeeld (agrarische) bedrijfsmatige activiteiten en horeca), anders dan het wonen. Het Bkl bevat zelf geen definitie van het begrip wonen, maar de toelichting bij het Bkl geeft aan dat een beroep of bedrijf aan huis en een 'uit de hand gelopen hobby' geen verband houden met de activiteit wonen.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen expliciet op te nemen dat een beroep of bedrijf aan huis en hobbymatige activiteiten die het niveau overstijgen dat tot woongedrag behoort geurveroorzakende activiteiten zijn en dus niet onder de activiteit wonen vallen.

Hoewel de activiteit wonen dus in beginsel niet onder de geurregels valt, heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om hier in het omgevingsplan van af te wijken. Bijvoorbeeld door het stellen van regels over de geur van het stoken van hout in kachels en open haarden.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen geen regels op te nemen voor geurhinder ten gevolge van de activiteit wonen. In het nieuwe omgevingsplan Kernen wordt een zorgplicht opgenomen met daaraan gekoppeld een bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Via deze weg kan in een individuele overlastsituatie worden ingegrepen.

Agrarische geurhinder

Het Bkl werkt voor het houden van landbouwhuisdieren en overige agrarische activiteiten (o.a. opslag van mest, substraat en voer) uit wat er in ieder geval wordt begrepen onder een *aanvaardbare* geurhinder. Agrarische geurhinder speelt echter met name in het buitengebied. De agrarische geurhinder zullen we dan ook regelen in het nieuwe omgevingsplan Buitengebied. Tot die tijd kunnen we voor de kernen volstaan met het overgangsrecht, zoals dat in de bruidsschat (het tijdelijke omgevingsplan) is opgenomen.

Voorstel

Wij stellen voor om het aspect agrarische geurhinder niet mee te nemen in het nieuwe omgevingsplan Kernen.

Zuiveringstechnisch werk

Net als bij het houden van landbouwhuisdieren en andere agrarische activiteiten werkt het Bkl voor geurhinder ten gevolge van een zuiveringstechnisch werk uit wat er in ieder geval wordt begrepen onder een *aanvaardbare* geurhinder. In het oude recht is dit opgenomen in het Activiteitenbesluit. Regels over de geurhinder van een zuiveringstechnisch werk hoeven alleen in een omgevingsplan te worden opgenomen indien het omgevingsplan de vestiging van een zuiveringstechnisch werk mogelijk maakt.

De geurregels voor een zuiveringstechnisch werk zijn met name van toepassing op en in het buitengebied. De geurhinder vanwege een zuiveringstechnisch werk zullen we dan ook regelen in het nieuwe omgevingsplan Buitengebied. Tot die tijd kunnen we voor de kernen volstaan met het overgangsrecht, zoals dat in de bruidsschat (het tijdelijke omgevingsplan) is opgenomen.

Voorstel

Wij stellen voor om het aspect geurhinder bij een zuiveringstechnisch werk niet mee te nemen in het nieuwe omgevingsplan Kernen, gezien het feit dat er geen zuiveringstechnische werken zijn gelegen binnen dit deelgebied.

Bebouwingscontour geur

Het Bkl bepaalt dat in het omgevingsplan de begrenzing van de *bebouwingscontour geur* wordt vastgelegd. De bebouwingscontour is de opvolger van het begrip bebouwde kom, zoals dat in de oude regelgeving wordt gehanteerd. Onder de oude regelgeving betreft het niet de bebouwde kom, zoals we die kennen uit de verkeerswetgeving, maar de *stedenbouwkundige* bebouwde kom. De wetgever wilde een eind maken aan de begripsverwarring (wat is nu bebouwde kom in het kader van geurhinder?) en heeft in het Bkl de verplichting opgenomen tot het aanwijzen van een bebouwingscontour geur. Binnen de bebouwingscontour geur gelden voor de geurbronnen (agrarische geurhinder en geurhinder door een zuiveringstechnisch werk) strengere geurnormen dan buiten de bebouwingscontour geur.

Wij nemen in het nieuwe omgevingsplan Kernen geen geurregels op voor de bronnen agrarische geurhinder en geurhinder door zuiveringstechnische werken. Omdat het overgangsrecht, zoals opgenomen in de bruidsschat, verwijst naar de bebouwde kom is het niet noodzakelijk om in het nieuwe omgevingsplan Kernen een bebouwingscontour geur op te nemen. Op het moment dat wij een nieuw omgevingsplan Buitengebied gaan opstellen, zullen we ook een bebouwingscontour geur vastleggen. Dit zal expliciet aan de gemeenteraad worden voorgelegd in de Nota van Uitgangspunten voor het nieuwe omgevingsplan Buitengebied.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan Kernen nemen wij geen regels op over agrarische geurhinder en geurhinder door een zuiveringstechnisch werk. We hoeven dan ook geen bebouwingscontour geur aan te wijzen. Dit zal worden meegenomen in het nieuwe omgevingsplan Buitengebied.

Waar waarden gelden

De normen die in de instructieregels van het Bkl zijn opgenomen, gelden op de gevel van gevoelige gebouwen. De gemeente mag in het omgevingsplan ook vastleggen dat de waarde geldt op een punt dichterbij de geurveroorzakende activiteit. De gemeente kan dit gebruiken om bijvoorbeeld de geurruimte van veehouderijen te beperken. Niet door uit te gaan van de gevel van het dichtstbijzijnde gevoelige gebouw, maar door geurnormen op te nemen die gelden op een referentiepunt op een vaste afstand van de veehouderij. Dit is denkbaar in een situatie waar het dichtstbijzijnde gevoelige gebouw op een grote afstand van een veehouderij staat. Indien de gemeente(raad) hiertoe zou besluiten, is wel een op de individuele situatie(s) gericht onderzoek en onderbouwing nodig.

Voorstel

In het nieuwe omgevingsplan Kernen nemen wij geen regels op over waar waarden gelden. Mocht in de toekomst blijken dat dit nodig of gewenst is dan zal het omgevingsplan, nadat daartoe onderzoek is verricht, worden gewijzigd.

Industriële geurhinder

Het Bkl heeft voor andere dan de hiervoor genoemde bronnen (agrarisch en zuiveringstechnisch) niet uitgewerkt wat er wordt begrepen onder een *aanvaardbare* geurhinder. Voor enkele geurbronnen (o.a. restaurants) zijn er specifieke voorschriften opgenomen in de bruidsschat zoals een ontgeuringsfilter of een afvoerpijp (2 meter boven de daklijn). Deze specifieke voorschriften uit de bruidsschat (tijdelijk omgevingsplan) nemen wij vooralsnog niet mee in het nieuwe omgevingsplan Kernen. Overeenkomstig het bepaalde in het plan van aanpak voor de transitieperiode zullen wij deze voorschriften op een later moment thematisch en voor het hele grondgebied overzetten naar het permanente omgevingsplan.

De specifieke zorgplicht voor geurhinder die in het oude recht (Activiteitenbesluit milieubeheer) was opgenomen, komt in het Bkl niet meer terug, omdat de wetgever van oordeel is dat de specifieke zorgplicht voor geurhinder weinig toevoegt aan de algemene zorgplicht voor milieu. De specifieke zorgplicht voor geurhinder sluit echter goed aan op de aanvaardbaarheidseis van het Bkl en is

kenbaarder dan een algemene zorgplicht voor het milieu en dus ook makkelijker te handhaven. Dit, omdat de specifieke zorgplicht voor geurhinder zich specifiek richt op activiteiten die geurhinder veroorzaken, terwijl de algemene zorgplicht voor milieu zich richt op alle activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Daarnaast biedt een specifieke zorgplicht voor geur de mogelijkheid om een verwijzing naar het Gelderse Geurbeleid (van de provincie) op te nemen.

Voor industriële geur volgt de gemeente Oude IJsselstreek het Gelders geurbeleid om met behulp van specifiek onderzoek aan te tonen dat er sprake is van (on)aanvaardbare geurhinder.

Specifieke zorgplicht geur uit het oude recht:

Artikel 2.7a		38						
1	Indien bij een activiteit emissies naar de lucht plaatsvinden, wordt daarbij geurhinder bij geurgevoelige objecten voorkomen, dan wel voor zover dat niet mogelijk is wordt de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau beperkt.							
2	Het bevoegd gezag kan, indien het redelijk vermoeden bestaat dat niet aan het eerste lid wordt voldaan, besluiten dat een rapport van een geuronderzoek wordt overgelegd. Een geuronderzoek wordt uitgevoerd overeenkomstig de NTA 9065.							
3	Bij het bepalen van een aanvaardbaar niveau van geurhinder wordt ten minste rekening gehouden met de volgende aspecten:							
a.	de bestaande toetsingskaders, waaronder lokaal geurbeleid;							
b.	de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten;							
c.	de aard, omvang en waardering van de geur die vrijkomt bij de betreffende inrichting;							
d.	de historie van de betreffende inrichting en het klachtenpatroon met betrekking geurhinder;							
e.	de bestaande en verwachte geurhinder van de betreffende inrichting, en							
f.	de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels in de inrichting.							
4	Het bevoegd gezag kan, indien blijkt dat de geurhinder ter plaatse van een of meer geurgevoelige objecten een aanvaardbaar hinderniveau kan overschrijden, bij maatwerkvoorschrift:							
a.	geuremissiewaarden vaststellen;							
b.	bepalen dat bepaalde geurbelastingen ter plaatse van die objecten niet worden overschreden, of							
c.	bepalen dat technische voorzieningen in de inrichting worden aangebracht of gedragsregels in de inrichting in acht worden genomen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.							
5	Indien een maatwerkvoorschrift als bedoeld in het vierde lid wordt vastgesteld, kan het bevoegd gezag besluiten dat door degene die de inrichting drijft een rapport van een onderzoek naar de beschikbaarheid van technische voorzieningen en gedragsregels wordt overgelegd waaruit blijkt dat aan het eerste lid wordt voldaan.							

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen de specifieke zorgplicht voor geurhinder, zoals die is opgenomen in het oude recht, over te nemen. De specifieke zorgplicht voor geurhinder wordt gekoppeld aan een bevoegdheid tot het nemen van een maatwerkvoorschrift, zodat in een eventuele individuele overlastsituatie concretere maatregelen kunnen worden voorgeschreven. Daarnaast zal voor de vraag wat (on)aanvaardbaar is, een verwijzing worden opgenomen naar het Gelderse Geurbeleid.

4.4. Bodem

De Omgevingswet geeft voor bodem een aantal randvoorwaarden mee, maar het is primair aan de gemeente om te bepalen hoe zij invulling geeft aan het bodembeleid.

Het Bkl bepaalt dat in het omgevingsplan:

- regels worden opgenomen over het toelaten van een bouwactiviteit op een bodemgevoelige locatie;
- moet worden gewaarborgd dat sanerende en beschermende maatregelen in stand worden gehouden;
- bodembeheergebieden kunnen worden aangewezen;
- de landbodem wordt ingedeeld in bodemfunctieklassen.

Naast deze instructieregels in het Bkl zijn er in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regels opgenomen over:

- graven in de bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde bodemkwaliteit;
- graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit;
- saneren van de bodem;
- het opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie;
- het toepassen van bouwstoffen;
- het toepassen van grond of baggerspecie.

In het omgevingsplan kan de gemeenteraad door middel van een maatwerkregel afwijken van de regels, zoals die in het Bal zijn opgenomen.

In het oude recht waren de regels over deze onderwerpen opgenomen in de Woningwet, de gemeentelijke bouwverordening (bouwen op een bodemgevoelige locatie) en met name de Wet bodembescherming, het Besluit uniforme saneringen en het Besluit bodemkwaliteit. De specifieke gemeentelijke keuzes zijn opgenomen in de nota bodembeheer (deze is in regionaal verband opgesteld).

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen de keuzes die zijn gemaakt in de nota bodembeheer te vertalen in maatwerkregels.

4.5. Externe veiligheid

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) worden eisen aan het omgevingsplan gesteld ten aanzien van aangewezen risicobronnen en de bescherming van gevoelige objecten. De gevoelige objecten worden opgesplitst in 1) zeer kwetsbare gebouwen, 2) kwetsbare gebouwen en locaties en 3) beperkt kwetsbare gebouwen en locaties. De risicobronnen worden aangewezen in bijlage VII van het Bkl. De categorieën kwetsbare gebouwen en locaties worden aangewezen in bijlage VI van het Bkl.

In de Bruidsschat zijn ook regels met betrekking tot externe veiligheid opgenomen. De veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) heeft een handreiking voor gemeenten gemaakt op welke wijze deze regels (overnemen of aanpassen) in het omgevingsplan zouden moeten landen.

Voorstel

Wij stellen voor om voor het nieuwe omgevingsplan Kernen de voorstellen uit de handreiking Bruidsschat van de VNOG over te nemen.

Zeer kwetsbare gebouwen

De categorie zeer kwetsbare gebouwen is nieuw ten opzichte van het oude recht. De gebouwen in deze categorie vielen eerder onder de categorie kwetsbare objecten. Een gebouw is 'zeer kwetsbaar' als het een gebouw is voor mensen die zichzelf niet op tijd in veiligheid kunnen brengen. Het gaat om de volgende gebouwen:

- woonfunctie voor 24-uurszorg;
- basisscholen;
- scholen voor minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking;
- dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking;
- gezondheidszorg met bedgebied (ziekenhuizen en verpleeghuizen);
- kinderopvang;
- gevangenissen.

Kwetsbare gebouwen en locaties

Kwetsbare gebouwen zijn alle gebouwen met een woonfunctie (niet verspreid liggende bebouwing). Kwetsbare locaties zijn locaties bestemd voor grote evenementen met meer dan 5.000 bezoekers of voor recreatief nachtverblijf voor meer dan 50 personen. Gebouwen en locaties zijn ook kwetsbaar als er veel personen een groot deel van de dag aanwezig zijn. Het gaat bijvoorbeeld om:

- woonfunctie;
- bijeenkomstfunctie;
- kantoorfunctie (opp. groter dan 1500 m²);
- sportfunctie;
- middelbare scholen ;
- gezondheidszorg zonder bedgebied;
- locatie voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen.

Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties

De overige gebouwen en locaties zijn beperkt kwetsbaar.

De gemeenteraad kan in het omgevingsplan andere categorieën van gebouwen of locaties aanmerken als zeer kwetsbaar, kwetsbaar of beperkt kwetsbaar en gebouwen of locaties meer bescherming bieden.

Voorstel

Wij stellen voor om voor het nieuwe omgevingsplan Kernen gebruik te maken van de indeling van gebouwen en locaties zoals het Bkl die voorstelt.

Plaatsgebonden risico

In het Bkl worden instructieregels gegeven over het plaatsgebonden risico bij risicoactiviteiten. Voor zeer kwetsbare en kwetsbare gebouwen en locaties moet het plaatsgebonden risico *in acht worden genomen* en bij beperkt kwetsbare gebouwen en locaties moet *er rekening worden gehouden met* het plaatsgebonden risico. Dit betekent dat binnen een plaatsgebonden risicocontour van een risicobron geen zeer kwetsbare gebouwen of kwetsbare gebouwen en locaties mogen worden toegestaan en dat beperkt kwetsbare gebouwen of locatie pas na een beoordeling (dus vergunning) mogen worden toegestaan.

Voorstel

Wij stellen voor om in het nieuwe omgevingsplan Kernen de plaatsgebonden risicocontour van risicoactiviteiten aan te duiden, voor zover deze is gelegen buiten de grens van het perceel waarop het bedrijf is gelegen, en te regelen dat binnen de contour geen nieuwe zeer kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties zijn toegestaan.

Groepsrisico

Het Bkl introduceert zogenaamde *aandachtsgebieden* rond risicobronnen. Deze aandachtsgebieden zijn nieuw. Als aandachtsgebied externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in *brandaandachtsgebied*, *explosieaandachtsgebied* en *gifwolkaandachtsgebied*. De aandachtsgebieden gelden op grond van de Omgevingswet en het Bkl en hoeven niet in het omgevingsplan aangewezen te worden.

Uitgangspunt voor het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid is dat personen in gebouwen buiten een aandachtsgebied (brand, explosie of gifwolk) voldoende zijn beschermd. Binnen die aandachtsgebieden, of voor personen die verblijven op een locatie in de buitenlucht, zal bij nieuwe initiatieven moeten worden gekeken of en welke aanvullende beschermende maatregelen nodig en te treffen zijn.

Een (deel van een) aandachtsgebied kan in het omgevingsplan worden aangewezen als voorschriftengebied. Binnen het voorschriftengebied gelden op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) aanvullende bouwvoorschriften (verbeteren van de veiligheid) voor de nieuwbouw of vervangende nieuwbouw (en dus niet voor bestaande bouw) van zeer kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare gebouwen. Er geldt een plicht tot het aanwijzen van een voorschriftengebied als in een aandachtsgebied een zeer kwetsbaar gebouw wordt toegelaten.

In Oude IJsselstreek wordt in beeld gebracht waar zich zeer kwetsbare gebouwen bevinden/worden toegelaten. Het is de verwachting dat de zeer kwetsbare gebouwen rond de zomer (2025) in beeld zijn gebracht. Deze worden geregistreerd in het landelijke systeem Register Externe Veiligheidsrisico's.

Voor het toestaan van nieuwe (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen een aandachtsgebied wordt een vergunningplicht opgenomen in het omgevingsplan. Een nieuwe (beperkt) kwetsbaar gebouw of locatie is dan pas mogelijk nadat het college van B&W een vergunning heeft verleend en daarbij, na advies te hebben ingewonnen van de veiligheidsregio, een beoordeling heeft uitgevoerd van:

- de mogelijkheden van risicocommunicatie;
- of er voldoende bluswater voorhanden is;
- of er opstelplaatsen voor brandweervoertuigen zijn;
- of het betreffende gebouw of de betreffende locatie voldoende bereikbaar is voor de hulpdiensten;
- of er verbetering mogelijk is in de alarmering of de vluchtroutes.

Voorstellen

- *Wij stellen voor om binnen de aandachtsgebieden in het omgevingsplan geen **nieuwe** zeer kwetsbare gebouwen toe te staan.*
- *Wij stellen voor om voor **nieuwe** (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen aandachtsgebieden een vergunningplicht in het nieuwe omgevingsplan Kern en op te nemen.*

Toelaten en uitbreiden risicobronnen

De instructieregels op het vlak van externe veiligheid hebben naast de bescherming van kwetsbare gebouwen ook betrekking op het toelaten van nieuwe of de uitbreiding van bestaande risicobronnen. In de systematiek van de bestemmingsplannen (zowel die van de kernen als die voor de bedrijventerreinen) worden de bestaande risicovolle inrichtingen aangeduid en toegestaan. Uitbreiding van deze bestaande risicovolle inrichtingen is binnen de bestemmingsplannen niet toegestaan indien het plaatsgebonden risico daarmee groter wordt dan het bouwperceel of dan is aangeduid op de verbeelding. Het begrip risicovolle inrichting komt onder de Omgevingswet niet terug. In bijlage VII van het Bkl is aangegeven wat er onder een risicobron wordt verstaan. Deze opsomming van risicobronnen is ruimer dan het begrip risicovolle inrichting zoals dat in de bestemmingsplannen wordt gehanteerd.

Voorstel

Wij stellen voor om in het omgevingsplan geen nieuwe risicobronnen toe te staan en de uitbreiding van bestaande risicobronnen alleen direct toe te staan indien het aandachtsgebied binnen het eigen perceel is gelegen. Indien het aandachtsgebied niet binnen het eigen perceel ligt, is uitbreiding alleen toegestaan na verlening van een vergunning (omgevingsplanactiviteit).

4.6. Luchtkwaliteit

Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat instructieregels voor luchtkwaliteit als het gaat om:

- de aanleg van een auto(snel)weg en een wegtunnelbuis, en
- de aanleg van wegen, spoor- en vaarwegen of het mogelijk maken van activiteiten die gevolgen hebben voor de verkeersintensiteit en het toestaan van bepaalde bedrijven in de aandachtsgebieden voor stikstofdioxide en fijnstof.

Deze instructieregels zijn niet relevant voor het nieuwe omgevingsplan Kernen, omdat de gemeente niet is aangewezen als aandachtgebied luchtkwaliteit (in de Omgevingsregeling) en het nieuwe omgevingsplan Kernen niet de aanleg van een auto(snel)weg en een wegtunnelbuis mogelijk maakt.

De gemeente kan maatwerkregels stellen in het omgevingsplan over de luchtemissie van activiteiten. Voorbeelden zijn particuliere vuurkorven of het stoken van houtkachels⁵. Deze activiteiten gaan we in het omgevingsplan onder een zorgplichtbepaling laten vallen met daaraan gekoppeld een bevoegdheid om in individuele gevallen van overlast maatwerkvoorschriften te kunnen nemen.

Voorstel

Wij stellen voor om in het omgevingsplan een zorgplichtbepaling op te nemen gekoppeld aan een bevoegdheid tot het nemen van maatwerkvoorschriften.

4.7. Lozingen

De regels over het lozen van (huishoudelijk) afvalwater stonden in het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah), het Activiteitenbesluit (voor zover uit een inrichting wordt geloosd) of in het Besluit lozingen buiten inrichtingen (Blbi). De wetgever gaat dit thema niet meer landelijk regelen, zodat de regels uit deze AMvB's moeten worden overgezet naar het gemeentelijke omgevingsplan. Per 1 januari 2024 maken deze regels dan ook onderdeel uit van de bruidsschat en daarmee het tijdelijke Omgevingsplan van de gemeente Oude-IJsselstreek.

Voorstel

Wij stellen voor om deze regels in een thematische wijziging in één keer voor het hele grondgebied van de gemeente over te zetten naar het permanente omgevingsplan. De regels over lozing worden meegenomen met de besluitvorming over het nieuwe omgevingsplan Kernen.

5. Bijlagen

⁵ Zie ook Gezondheids- en hindereffecten door houtkachels van particulieren, STAB kennisdocument 2024 te raadplegen via <https://stab.nl/wp-content/uploads/2019/11/STAB-Kennisdocument-Houtstook-september-2019.pdf>.

In deze bijlage zijn de consultatiereacties van externe partijen en ketenpartners op de concept Nota van Uitgangspunten beschreven. Daarnaast zijn de consultatiereacties voorzien van een reactie van de projectgroep van het omgevingsplan deelgebied Kern en.

5.1. Samenvatting consultatie ketenpartners

In september en oktober 2024 is er gelegenheid geweest om een informele reactie te geven op de nota van uitgangspunten. De nota is verstuurd naar de provincie Gelderland, het Waterschap Rijn & IJssel, de VNOG, de GGD Noord en Oost-Nederland, de Gasunie en de Omgevingsdienst Achterhoek. Per organisatie zijn de opmerkingen samengevat en van een reactie voorzien. Ook is aangegeven of de opmerkingen aanleiding geven tot wijzigingen van de nota.

1. Provincie Gelderland

De provincie heeft een drietal opmerkingen over paragraaf 2.2 die gaat over de instructieregels.

- a. Ze missen de instructieregels rondom landschap. Het accent voor deze regels ligt weliswaar in het buitengebied maar ze zijn overal van toepassing.
- b. In deze paragraaf worden de instructieregels van de provincie behandeld welke in de beleidsinventarisatie zijn beoordeeld als relevant dan wel mogelijk relevant voor het omgevingsplan Kern en. De vraag van de provincie is of dit op basis van de Omgevingsverordening 2024 is of inclusief de verwachte wijzigingen die per 1 januari 2025 in werking treden? Ze geven aan dat het handig is om de verwachte wijzigingen al mee te nemen.
- c. Over de instructieregel grondwater geeft de provincie aan dat er meerdere instructieregels rondom grondwater zijn in de verordening. In de nota is er maar één opgenomen.

Reactie gemeente:

In de Nota van Uitgangspunten hebben wij de instructieregels opgenomen die relevant zijn voor het deelgebied Kern en en relevant zijn gelet op het karakter van het op te stellen omgevingsplan voor dit deelgebied. De insteek van de Nota van Uitgangspunten en dus ook van het omgevingsplan voor het deelgebied Kern en is een beleidsneutrale 'verhuizing' van bestaande regels. In het omgevingsplan zullen dus geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Instructieregels die betrekking hebben op nieuwe ontwikkelingen zijn in dit verband dus ook niet van belang. Nadat de Nota van Uitgangspunten is vastgesteld, zal het omgevingsplan worden opgesteld. In de motivering van het omgevingsplan zal als vanzelfsprekend worden ingegaan op de op dat moment geldende instructieregels.

Ad a. De instructieregels met betrekking tot landschap zien op motiveringsplichten bij nieuwe ontwikkelingen. Met het omgevingsplan deelgebied Kern en worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

Ad b. De beschrijving in de Nota van Uitgangspunten betreft de instructieregels die ten tijde van het schrijven van de Nota van Uitgangspunten golden. In de motivering voor het omgevingsplan Kern en

zullen als vanzelfsprekend de instructieregels worden meegenomen zoals ze gelden op het moment van besluitvorming door de gemeenteraad.

Ad c. Over het aspect grondwaterkwaliteit heeft Provinciale Staten de instructieregels vertaald in een voorbereidingsbesluit op basis waarvan het omgevingsplan van de gemeente al is gewijzigd met voorbeschermingsregels. Deze voorbeschermingsregels (gelden nu al en) zullen in het omgevingsplan worden overgenomen.

2. Waterschap Rijn en IJssel

Het waterschap heeft vier inhoudelijke opmerkingen over het beleidsstuk 'water- en rioleringsprogramma 2024-2028'.

- a. In de paragraaf staat dat kleinschalige inbreidingen worden aangesloten op de bestaande riolering waarbij hemelwater indien redelijkerwijs mogelijk op eigen terrein wordt verwerkt. Het waterschap geeft aan dat ze bij verwerking hiervan graag betrokken willen worden.
- b. In de paragraaf staat dat in het water- en rioleringsprogramma is opgenomen dat bij nieuwbouwprojecten minstens 10% van het bruto gebiedsoppervlak beschikbaar moet zijn voor water. Het waterschap geeft aan dat dit niet uit hun uitgangspuntennotitie volgt, maar dat deze zinsnede dat wel suggereert. Het voorstel is om deze zin te verplaatsen, zodat duidelijk is dat dit bij de uitgangspunten van de gemeente hoort.
- c. In de laatste twee zinnen van de paragraaf gaat het over 'waterneutraal ontwikkelen' bij stedelijke ontwikkelingen. Het waterschap stelt voor om de bron op te nemen: uitgangspunten notitie water in ruimtelijke plannen. Waterschap Rijn en IJssel (Juni 2021)
- d. Verder geeft het waterschap aan dat het beleid voor zowel stedelijk als landelijk gebied van het waterschap opgenomen moet worden.
- e. Tot slot heeft het waterschap een "algemene" opmerking over het beleidsstuk "Oude IJsselstreek Klimaatbestendig, Klimaatagenda 2022 – 2026". In deze paragraaf is opgenomen dat er per kern een klimaatadaptatieplan wordt opgesteld. Het waterschap geeft aan dat ze hierbij betrokken willen worden, omdat dit ook het watersysteem en waterveiligheid raakt.

Reactie gemeente:

Ad a. Bij nieuwe initiatieven / ontwikkelingen waar dit aan de orde is, zal het waterschap worden betrokken.

Ad b. De zin wordt aangevuld om dit te verduidelijken. De tekst wordt dan:

"Daarbij is het een gemeentelijk uitgangspunt dat ten minste 10% van het bruto gebiedsoppervlak beschikbaar moet zijn voor water."

Ad c. De bron wordt vermeld.

Ad d. Het beleid van het Waterschap heeft ten grondslag gelegen aan de waterschapsverordening. Aan het omgevingsplan ligt het gemeentelijk beleid ten grondslag. Dit gemeentelijk beleid is afgestemd met het waterschap zoals ook het omgevingsplan voor het deelgebied Kernen met het waterschap zal worden afgestemd.

Ad e. Deze opmerking is doorgegeven aan de betreffende beleidsambtenaar.

3. Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)

De VNOG heeft een aantal opmerkingen over hoofdstuk 3 'omgevingsplanactiviteit bouwen van een bouwwerk'.

- a. In paragraaf 3.1 (bouwregels bestemmingsplannen) staat dat het vanwege de bouwregels (concrete norm) niet noodzakelijk is om voor bouwwerken een nader beoordelingsmoment op te nemen in de vorm van een vergunningplicht. De VNOG vraagt of dit ook geldt voor de afstand tot perceelsgrenzen.
- b. In paragraaf 3.3.2 (bijbehorende bouwwerken) geeft de VNOG aan dat wat hun betreft bijbehorende bouwwerken bij industrie niet vergunningsvrij worden.
- c. In paragraaf 3.3.3 (bouwwerken geen gebouwen zijnde) vraagt de VNOG hoe wordt omgegaan met windturbines, zonneparken, energieopslagsystemen, buurtbatterijen. En hoe vergunningsvrij bouwen zich verhoudt t.o.v. een eventuele vergunningplicht voor een milieubelastende activiteit.

Daarnaast heeft de VNOG een tweetal opmerkingen over hoofdstuk 4 'afwegingsruimte milieuregels':

- d. In paragraaf 4.5 (externe veiligheid) onder 'groepsrisico' staat dat voor het toestaan van nieuwe (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen een aandachtsgebied een vergunningplicht wordt opgenomen in het omgevingsplan. De VNOG voegt bij de toetsingscriteria een beoordeling toe: of het betreffende gebouw of de betreffende locatie voldoende bereikbaar is voor de hulpdiensten.
- e. In paragraaf 4.7 (lozingen) stelt de ODA de vraag hoe wordt omgegaan met evenementen. Zijn deze bijvoorbeeld overal toegestaan, of juist niet? En hoeverre moet er nog wat over 'ander gebruik' opgenomen worden in omgevingsplannen?

Tot slot heeft de VNOG een aantal 'algemene' opmerkingen:

- f. De VNOG geeft aan dat niet wordt aangegeven in het document hoe wordt omgegaan met ETFAL. Is het mogelijk dat aan één locatie meerdere functies toegekend kunnen worden? Dat betekent dan dat ook functieverandering mogelijk is. Dat kan weer gevolgen hebben voor brandveiligheidsvoorzieningen, omgevingsveiligheidsrisico's en het handelingsperspectief van VNOG.
- g. In paragraaf 1.5 is opgenomen dat per milieuaspect wordt aangegeven hoe de regels uit de bruidsschat en het BKL worden uitgewerkt in het omgevingsplan. De VNOG merkt op dat er in de bruidsschat ook regels staan over brandveiligheid, zoals over bluswater en bereikbaarheid. En vraagt of de Vangnetregeling Omgevingswet ook wordt verwerkt, omdat daar wijzigingen van de Bruidsschat in zitten.
- h. Als de gemeente met de implementatie van de Bruidsschat in het omgevingsplan aan de slag gaat, vraagt de VNOG om contact met hen op te nemen.

Reactie gemeente:

De exacte regeling van het omgevingsplan zal als vanzelfsprekend afgestemd worden met de VNOG. Bij deze nadere en meer gedetailleerde afstemming kan ook gesproken worden over mogelijke optimalisering van de regeling vanuit veiligheidsoogpunt.

Ad a. Indien de afstand tot perceelsgrenzen ook nu al is neergelegd in concrete bouwregels (bijvoorbeeld: “de afstand van een vrijstaande woning tot de zijdelingse perceelsgrens bedraagt minimaal 3 meter”) zal dat straks in het omgevingsplan ook het geval zijn.

Ad b. Het uitgangspunt van de Nota van Uitgangspunten is om bestaande regels beleidsneutraal te verhuizen naar het omgevingsplan. Indien het advies van de VNOG is om vanuit veiligheidsoogpunt af te wijken van dit uitgangspunt zal hier over gesproken moeten worden en zal er ook bestuurlijke besluitvorming over moeten volgen.

Ad c. Zie de opmerking onder Ad b. De regeling voor vergunningvrij bouwen staat los van een eventuele vergunningplicht vanwege het zijn van een vergunningplichtige milieubelastende activiteit.

Ad d. De aanvullende beoordelingsregel wordt overgenomen in de Nota van Uitgangspunten.

Ad e. Het gebruik dat wordt toegestaan zal uitdrukkelijk in het omgevingsplan worden opgenomen. Dit geldt ook voor evenementen. Het uitgangspunt daarbij is dat de huidige mogelijkheden voor het gebruiken van gronden en bouwwerken voor het houden van evenementen zal worden overgenomen in het omgevingsplan.

Ad f. Indien het bestemmingsplan functieverandering mogelijk maakt, dan wordt deze mogelijkheid overgenomen in het omgevingsplan. Indien het advies van de VNOG is om vanuit veiligheidsoogpunt af te wijken van dit uitgangspunt zal hier over gesproken moeten worden en zal er ook bestuurlijke besluitvorming over moeten volgen.

Ad g. De vangnetregeling wordt als vanzelfsprekend verwerkt. Deze geldt immers nu al. De regels over brandveiligheid in de “Bruidsschat” worden overgenomen in het omgevingsplan. In de Nota van Uitgangspunten is hierover het volgende opgenomen:

“In de Bruidsschat zijn ook regels met betrekking tot externe veiligheid opgenomen. De veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) heeft een handreiking voor gemeenten gemaakt op welke wijze deze regels (overnemen of aanpassen) in het omgevingsplan zouden moeten landen.”

Ad h. De VNOG wordt in elke stap van het proces ‘het maken van een omgevingsplan voor het deelgebied Kernen’ betrokken. De volgende stap zal het terinzage leggen van een concept regeling betreffen.

4. GGD Noord en Oost-Nederland

De GGD werkt met ‘kernwaarden voor een gezonde leefomgeving’. Dit is een set van waarden die idealiter in elk ruimtelijk plan of -beleid aan de orde komen. De GGD heeft getoetst welke kernwaarden terugkomen in de toekomstvisie van de gemeente en de nota van uitgangspunten (zie de tabel hieronder). De GGD adviseert om de kernwaarden die niet in de toekomstvisie en de nota worden genoemd, uit te werken in het omgevingsplan. Daarnaast adviseren ze ook om de ambities die in de toekomstvisie staan maar niet in de nota, alsnog op te nemen en uit te werken in het omgevingsplan.

Kernwaarden	Toekomstvisie	Nota uitgangspunten OP
Roken	Niet benoemd	Niet benoemd
Houtstook	Impliciet	Verwijzing naar zorgplicht en maatwerk
Inrichting Openbare Ruimte	Niet benoemd	Niet benoemd
Bodemkwaliteit	Globaal benoemd	Benoemd
Scheiding wonen en verkeer (luchtkwaliteit)	Globaal benoemd	Beperkt benoemd (verwijzing naar zorgplicht)
Scheiding wonen en verkeer (geluid)	Globaal benoemd	BKL zonder uitwerking
Functiemenging	Globaal benoemd	Gedeeltelijk benoemd
Veehouderij	Beperkt benoemd (geur)	Beperkt (geur)
Bewegen (gezond gewicht)	Benoemd	Benoemd maar geen opname omgevingsplan
Klimaatadaptatie	Benoemd	Benoemd
Levensloopgeschikte woningen	Niet benoemd	Niet benoemd

Op enkele thema's gaat de GGD wat dieper in en geeft hierover advies:

- a. Luchtkwaliteit. Dit wordt buiten de instructieregels in het Bkl als niet relevant aangemerkt voor de kernen vanwege het ontbreken van snel- en autowegen. Echter is ook in een situatie met een relatief minder slechte luchtkwaliteit alsnog gezondheidswinst te behalen. Ook drukke lokale wegen kunnen ter plekke leiden tot een hogere blootstelling aan bijvoorbeeld NO₂ of roetdeeltjes. Voor specifieke planregels zie: paragraaf 4.5 van de *Handreiking*.

Aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord heeft als voordeel dat met andere gemeenten kennis en ervaring kan worden uitgewisseld over specifieke planregels.

Daarnaast is het aan te bevelen om in de planvorming rekening te houden met de aangescherpte normen zoals deze in het voorstel van de Europese Commissie betreft de Richtlijn luchtkwaliteit zijn opgenomen.

- b. Geluid. De standaardwaarden voor wegverkeer in het Bkl zijn veelal aan de hoge kant en kunnen in de praktijk leiden tot hinder en gezondheidsrisico's. Het is mogelijk om van de standaardwaarden af te wijken door gebiedsgerichte geluidsnormen op te nemen. Daarnaast kan bij nieuwbouw een 'aangename zijde' worden verplicht. Zie voor meer informatie par. 4.10.2 e.v. in de *Handreiking*.
- c. Houtstook. Het voorstel in de Nota is om dit onder een zorgplicht te laten vallen en zo nodig een maatwerkvoorschrift toe te passen in het geval van overlast.

Het valt te overwegen om houtstook als milieubelastende activiteit te benoemen zodat specifieke voorschriften kunnen worden gesteld voor het gebruik van kachels en open haarden. Ook kan ten behoeve van preventie aan de voorkant worden overwogen om bij nieuwbouw vast te leggen dat er standaard geen rookkanaal wordt aangelegd. Zie voor verdere suggesties par. 4.2.6 t/m 4.2.9 in de *Handreiking*.

Ook bij dit onderwerp biedt het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord laagdrempelig toegang tot voorbeelden van planregels bij andere gemeenten.

- d. Veehouderijen. Veehouderij in de nabijheid van gevoelige bestemmingen zoals woningen kunnen leiden tot gezondheidsrisico's. Het gaat niet alleen om geur maar ook om risico's die samenhangen met fijnstof, endotoxinen en de verhoogde kans op longontsteking binnen 2 kilometer van geiten houderijen. Het is aan te raden om minimale afstanden vast te leggen in het omgevingsplan.
- e. Bewegen. In de nota is ervoor gekozen om factoren die bewegen bevorderen te regelen in beleid en niet in regels. Volgens de opstellers zijn er geen relevante regels af te leiden uit het beleid ter zake. In de *Handreiking* staan echter wel wat suggesties, zie hiervoor par. 4.2.
- f. Groen. In de *Nota* is ook voor dit thema gekozen om groen in de woonomgeving te regelen in beleid en niet in regels. Het is echter in principe wel mogelijk om regels vast te stellen. Zie hiervoor par. 4.3 in de *Handreiking*.

Reactie gemeente:

De insteek van de Nota van Uitgangspunten en dus ook het eerste omgevingsplan (voor het deelgebied Kernen) is een beleidsneutrale 'verhuizing'. Indien er beleid wordt gemaakt waarin doelstellingen worden geformuleerd waaraan een regeling in het omgevingsplan kan bijdragen, zal het omgevingsplan op dit onderdeel gewijzigd worden.

Ad a. De (milieu)instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving vormen voor ons het uitgangspunt voor het omgevingsplan. Indien beleid wordt vastgesteld waarin (binnen de door het Bkl gestelde grenzen) gemeentelijke keuzes worden gemaakt (bijvoorbeeld strengere normen voor luchtkwaliteit) zal dit ook worden doorvertaald naar het omgevingsplan.

Ad b. Zie reactie bij Ad a.

Ad c. Indien er beleid op het gebied van houtstook wordt vastgesteld door de gemeente zal dit ook worden doorvertaald naar regels in het omgevingsplan. Tot dat moment kan er in individuele overlastgevende situaties worden opgetreden.

Ad d. Voor geitenhouderijen is een tijdelijk verbod opgenomen in de provinciale omgevingsverordening alsmede een instructieregel op basis waarvan de provinciale regeling voor het tijdelijk verbod moet worden overgenomen in gemeentelijke omgevingsplannen. Indien er regels in het omgevingsplan worden opgenomen die zien op agrarische bedrijvigheid dan zal deze provinciale instructieregel moeten worden opgevolgd.

Ad e. De handreiking waar de GGD naar verwijst, betreft geen gemeentelijk beleid. Indien er door de gemeente beleid wordt vastgesteld waarin doelstellingen worden geformuleerd waaraan een regeling in het omgevingsplan kan bijdragen, zal het omgevingsplan op dit onderdeel gewijzigd worden.

Ad f. Zie reactie bij Ad e.

5. Gasunie

De Gasunie geeft aan dat zij geen opmerkingen hebben. Wel wijzen zij op de Staalkaart Netbeheer Nederland "Elektriciteit en gas in het omgevingsplan". Dit is een tool voor de inpassing van de energie-infrastructuur in het omgevingsplan.

6. Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)

De ODA heeft verschillende opmerkingen gemaakt in hoofdstuk 4 van de nota 'afwegingsruimte milieuregels'.

- a. De ODA geeft aan dat, in tegenstelling tot wat in de nota staat, de bruidsschat niet beleidsneutraal is ten opzichte van het 'oude recht'.
- b. In paragraaf 4.1 (geluid) staat dat stemgeluid wordt uitgezonderd. De vraag wat er met 'stemgeluid' wordt gedaan, wordt verder niet beantwoord.
- c. In paragraaf 4.1 (geluid) onder 'piekgeluid' staat dat voor de hoogte van de normering voor het piekniveau aangesloten wordt bij het Bkl. De ODA stelt voor om toe te voegen dat er wordt aangesloten bij het piekniveau van de avond- en nachtperiode.
- d. In paragraaf 4.3 (geur) geeft de ODA aan dat 'rekening houden met de cumulatie van geur' bij vergunningverlening niet meer noodzakelijk is. Geadviseerd wordt om dit te verduidelijken.
- e. In paragraaf 4.3 (geur) onder 'bebouwingscontour geur' wijst de ODA erop dat uit het overgangsrecht blijkt dat de bebouwingscontour geur niet voor 2032 hoeft te worden vastgesteld (art. 12.14 Bkl).
- f. In paragraaf 4.5 (externe veiligheid) onder 'beperkt kwetsbare gebouwen en locaties' staat het volgende: de instructieregels van het Bkl voor (beperkt) kwetsbare gebouwen zijn inhoudelijk vergelijkbaar met die in het huidige recht (Besluit externe veiligheid inrichtingen). De ODA vraagt wat hiermee wordt bedoeld. De ODA stelt voor om op te nemen: "Voor zeer kwetsbare gebouwen gelden aanvullende instructieregels". In het eerste geval is het logischer om deze passage te verplaatsen naar plaatsgebonden risico. Het tweede geval moet duidelijker worden benoemd dat het om de definitie gaat of misschien helemaal weglaten.
- g. In paragraaf 4.5 (externe veiligheid) onder 'groepsrisico' staat dat het de verwachting is dat eind 2024 de zeer kwetsbare gebouwen in beeld zijn gebracht. De ODA geeft aan dat zodra deze in beeld zijn gebracht, er gekeken moet worden in hoeverre deze gebouwen liggen in een aandachtsgebied. Voor bestaande gebouwen geldt namelijk dat er geen voorschriftgebieden hoeven worden aangewezen.
- h. In paragraaf 4.5 (externe veiligheid) onder 'groepsrisico' staat het voorstel om voor nieuwe (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen aandachtsgebieden een vergunningplicht in het nieuwe omgevingsplan Kern op te nemen. De ODA vraagt wat het toetsingskader wordt.
- i. In paragraaf 4.5 (externe veiligheid) onder 'toelaten en uitbreiden risicobronnen' is het voorstel opgenomen om in het omgevingsplan geen nieuwe risicobronnen toe te staan. De ODA geeft aan dat de gemeente zich hierdoor klem zet in het kader van energietransitie. In 2025 komt bijv. EOS in het Bal. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de realisatie van buurtbatterijen. Wijziging van bestaande risicobronnen is ook uitgesloten. Dit wil je mogelijk

wel, bijvoorbeeld bij het omzetten van een benzine-/lpg-station naar een waterstoftankstation.

- j. In paragraaf 4.6 (luchtkwaliteit) adviseert de ODA om voor houtstook een verwijzing op te nemen naar de methodiek van StAB.
- k. Tot slot merkt de ODA op dat in het document vaak wordt verwezen naar 'oud' en 'huidig' recht. Het advies is te verwijzen naar specifieke wetsartikelen, zoals Abm en Omgevingswet.

Reactie gemeente:

Ad a. Een geheel beleidsneutrale Bruidsschat is inderdaad niet mogelijk. De wetgeving is immers gewijzigd. De strekking is echter wel beleidsneutraal.

Ad b. Hier geldt hetzelfde als onder het 'oude recht'. Stemgeluid zal moeten worden betrokken bij besluitvorming over nieuwe ontwikkelingen. Het omgevingsplan voor het deelgebied Kern en maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Als dit aan de orde is, heeft de ODA (net als voorheen) een adviserende rol.

Ad c. De voorgestelde verduidelijking wordt overgenomen.

Ad d. De Nota van Uitgangspunten richt zich op het omgevingsplan en niet op de milieubelastende activiteit.

Ad e. Dit is informatie en geen opmerking op de Nota van Uitgangspunten.

Ad f. De betreffende zin is verwijderd.

Ad g. Als de aandachtsgebieden bekend zijn, zal inderdaad gekeken moeten worden in hoeverre de bestemmingsplannen binnen die aandachtsgebieden zeer kwetsbare gebouwen toestaan. Als dit het geval is, moeten voorschriftgebieden worden aangewezen in het omgevingsplan. Binnen een voorschriftgebied gelden (voor nieuwbouw) de bouwkundige eisen van paragraaf 4.2.14 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Ad h. In de Nota staat het volgende:

“Een nieuwe (beperkt) kwetsbaar gebouw of locatie is dan pas mogelijk nadat het college van B&W een vergunning heeft verleend en daarbij, na advies te hebben ingewonnen van de veiligheidsregio, een beoordeling heeft uitgevoerd van:

- a. de mogelijkheden van risicocommunicatie;*
- b. of er voldoende bluswater voorhanden is;*
- c. of er opstelplaatsen voor brandweervoertuigen zijn;*
- d. of het betreffende gebouw of de betreffende locatie voldoende bereikbaar is voor de hulpdiensten.*
- e. of er verbetering mogelijk is in de alarmering of de vluchtroutes.”*

Ad i. Nieuwe risicobronnen zijn niet uitgesloten, het omgevingsplan gaat alleen geen binnenplanse mogelijkheid bevatten om ze mogelijk te maken. Op het moment dat duidelijk is dat voor bepaalde type risicobronnen dit onder bepaalde voorwaarden wel wenselijk mis, zal het omgevingsplan op dit punt worden aangepast.

Ad j. Deze verwijzing gaan we opnemen.

Ad k. De verwijzingen naar 'huidig recht' zullen vervangen worden door verwijzingen naar 'oud recht'. Het noemen van artikelen van het oude recht zien wij niet als meerwaarde voor de Nota van Uitgangspunten.